

Име на дружеството:

МОМИНА КРЕПОСТ АД

Съвет на директорите:

Вълчин Стоянов Гаров - Председател до 28.02.2023

Стоян Вълчинов Гаров - Председател от 28.02.2023

Емануил Димитров Цветков - Член

Борис Анчев Борисов - Член

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Главен счетоводител:

Илка Дончева

Адрес на управление:

**гр. Велико Търново,
ул.Магистрална 23**

Юристи:

адв. Илияна Димова

Обслужваща банка:

**ТБ Алианц България АД
ОББ АД**

Одитори:

„Бейкър Тили Клиту и партньори“ ЕООД

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
към 31 декември 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 BGN'000	31 декември 2021 BGN'000
Приходи	3	1,957	2,683
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	4	595	830
Промени в запасите от продукция и незавършено производство		218	473
Разходи за суровини и материали	5	(1,190)	(1,513)
Разходи за външни услуги	6	(484)	(538)
Разходи за персонала	7	(1,056)	(1,387)
Разходи за амортизация	11,12	(334)	(330)
Други разходи за дейността	8	(104)	(133)
Печалба/(Загуба) от оперативна дейност		(398)	85
Финансови приходи	9	2	14
Финансови разходи	9	(197)	(146)
		(195)	(132)
Загуба преди данък върху печалбата		(593)	(47)
Разход /(Икономия) от данък върху печалбата	10	(5)	4
Загуба за годината		(598)	(43)
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Печалба от преценка на имоти, машини и оборудване		-	40
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи		13	(13)
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход		-	(4)
		13	23
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		13	23
Общо всеобхватен доход за периода		(585)	(20)
Загуба на акция в лева	18	(0.35)	(0.03)

Приложенията на страници от 5 до 59 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Илка Дончева

Одиторско дружество „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД № 129:

Ивайло Янчев
Регистриран одитор

Галина Локмаджиева-Недкова
Управител
„Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 BGN'000	31 декември 2021 BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	11	10,795	10,993
Нематериални активи	12	22	25
Инвестиции на разположение и за продажба	13	19	19
		10,836	11,037
Текущи активи			
Материални запаси	14	3,736	4,307
Търговски вземания и предоставени аванси	15	1,474	1,415
Вземания от свързани предприятия	31	-	4
Други вземания и предплатени разходи	16	74	127
Парични средства и парични еквиваленти	17	61	28
		5,345	5,881
ОБЩО АКТИВИ		16,181	16,918
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		1,691	1,691
Премииен резерв		10	10
Законови резерви		188	188
Преоценъчен резерв		1,493	1,493
Допълнителни резерви		928	928
Неразпределена печалба		(1,565)	(980)
	18	2,745	3,330
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци	19	225	220
Задължения към персонала при пенсиониране	20	80	88
Задължения по лизинг	21	169	161
Задължения към банки	23	-	2,500
Задължения към свързани лица	31	3,757	-
Задължения по получени търговски заеми	24	-	402
Разсрочен доход от финансиране	27	2,089	2,189
		6,320	5,560
Текущи задължения			
Търговски задължения	22	4,603	4,284
Краткосрочни банкови заеми	23	-	1,644
Краткосрочни задължения към свързани лица	31	1,605	1,609
Задължения по получени търговски заеми	24	409	-
Задължения към персонала и за социално осигуряване	25	210	192
Други текущи задължения	26	129	131
Разсрочен доход от финансиране	27	99	99
Задължения по лизинг	21	61	69
		7,116	8,028
ОБЩО ПАСИВИ		13,436	13,588
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		16,181	16,918

Приложенията на страници от 5 до 59 са неразделна част от финансовия отчет.
 Финансовият отчет е одобрен за издаване на 30 март 2023.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Илка Дончева

Одиторско дружество „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД № 129:

Ивайло Янчев
 Регистриран одитор

Галина Локмаджиева-Недкова
 Управител
 „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
към 31 декември 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 BGN'000	31 декември 2021 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		3,103	7,418
Плащания на доставчици		(1,356)	(4,712)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване		(1,022)	(1,229)
Платени/възстановени данъци (ДДС)		(53)	(1,126)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства		(11)	(13)
Други (плащания)/постъпления, нетно		26	(10)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		687	328
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на имоти, машини и оборудване		(86)	(1,861)
Постъпления от продажба на имоти, машини и оборудване		18	127
Получени дивиденди		2	3
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		(66)	(1,731)
Парични потоци от финансова дейност			
(Намаление)/увеличение на банков овърдрафт		(194)	977
Постъпления от заеми		-	1,181
Изплащане на заеми		(278)	(636)
Платени лихви и такси с инв.предназначение		(22)	(92)
Плащания по лизинг		(94)	(102)
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансова дейност		(588)	1,328
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		33	(75)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		28	103
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	17	61	28

Приложенията на страници от 5 до 59 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (съставител):

Илка Дончева

Одиторско дружество „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД № 129:

Ивайло Янчев
Регистриран одитор

Галина Локмаджиева-Недкова
Управител
„Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД

МОМИНА КРЕПОСТ АД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

към 31 декември 2022 година

Приложения	Основен акционерен капитал	Премияен резерв	Законови резерви	Преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване	Допълнителни резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари 2021 година	1,691	10	188	1,457	928	(924)	3,350
<i>Промени в собствения капитал за 2021 година</i>							
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.	-	-	-	36	-	(56)	(20)
* нетна загуба за годината	-	-	-	-	-	(43)	(43)
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	36	-	(13)	(13)
Салдо на 31 декември 2021 година	1,691	10	188	1,493	928	(980)	3,330
<i>Промени в собствения капитал за 2022 година</i>							
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.	-	-	-	-	-	(585)	(585)
* нетна печалба/загуба за годината	-	-	-	-	-	(598)	(598)
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	13	13
Салдо на 31 декември 2022 година	1,691	10	188	1,493	928	(1,565)	2,745

Приложенията на страници от 5 до 59 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (съставител):

Илка Дончева

Одиторско дружество „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД № 129:

Ивайло Янчев

Регистриран одитор

Галина Локмаджиева-Недкова

Управител

„Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	7
3. ПРИХОДИ	30
4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	31
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	31
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	32
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	32
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	33
9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	33
10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	33
11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	34
12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	36
13. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	36
14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	37
15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ	38
16. ДРУГИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	39
17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	39
18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	40
19. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	41
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	41
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГ	42
22. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	43
23. БАНКОВИ ЗАЕМИ	43
24. ТЪРГОВСКИ ЗАЕМИ	44
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	44
26. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	44
27. РАЗСРОЧЕН ДОХОД ОТ ФИНАНСИРАНЕ	44
28. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	45
29. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	46
30. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	46
31. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	51
32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	58
33. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	59

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Момина крепост АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. В. Търново, ул. “Магистрална” 23. Съдебната регистрация на Дружеството е от 30.08.1991 г., решение N 3426/1991 г. на Великотърновски окръжен съд като едноличното акционерно дружество “Момина крепост”.

Преобразуването на “Момина крепост” ЕАД в акционерно дружество “Момина крепост” АД е вписано по ф.д. № 3426/91 с решение на ВтОС от 25.04.1997 г. като резултат от раздържавяването на предприятието при масовата приватизация.

1.1. Собственост и управление

Момина крепост АД (Дружеството) е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. С решение № 20080808154521 от 08.08.2008 г. е вписано в Търговския регистър увеличение на капитала от 282 х. лв. на 1 691 х. лв., чрез издаване на нови 1 409 х. броя безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лев всяка една. Увеличението на капитала е извършено със собствени средства (бонус акции).

На 10.03.2021 г. мажоритарният акционер Софарма АД е продал 396 600 броя акции от капитала на Момина крепост АД на акционера Медицински Консумативи ООД, в резултат на което делът на собственост на Софарма АД става 37,46%. На 15.03.2021 г е сключено споразумение между Софарма АД и Медицински консумативи ООД за обща политика при управлението на Момина крепост АД чрез съвместно упражняване на права на глас.

Към 31.12.2022 г. разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

	%
Медицински консумативи ООД	57.45
Софарма АД	37.46
Физически лица	5.09

Момина крепост АД има едностепенна система на управление.

Ръководството на Дружеството в лицето на Съвета на директорите се състои от трима членове както следва:

Вълчин Стоянов Гаров	Председател – до 28.02.2023 г.
Стоян Вълчинов Гаров	Председател – от 28.02.2023 г.
Емануил Димитров Цветков	Член
Борис Анчев Борисов	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Емануил Цветков.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите по отношение на осъществяване на процеса на финансовото отчитане. Членовете на одитния комитет изпълняват функции на лицата натоварени с общо управление.

Членове на одитния комитет са:

Цветелина Станимирова – председател;

Михаела Толина – член;

Савина Михайлова – член.

Към 31.12.2022 г. списъчният състав на персонала в Дружеството е 45 работници и служители (към 31.12.2021 г.: 59).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на пластмасови медицински изделия за еднократна употреба;
- производство и търговия на пластмасови изделия за бита и промишлеността.

1.3. Макроикономическа обстановка

Дружеството осъществява своята дейност в условията на нарастваща инфлация. Пряк ефект от променената макроикономическа среда е повишението на:

- разходи за основни материали за производство – поради повишаването на цените на материалите и субстанциите;
- разходите за топлоенергия и електроенергия – поради значителното повишаването на цените през периода;

Други потенциален ефект от променената макроикономическа обстановка е повишаването на разходите за лихви. На този етап Дружеството е осигурило финансиране от своите кредитори на фиксиран лихвен процент.

1.4. Война в Украйна – влияние и ефекти

На дата 24.02.2022 г. възникна военен конфликт между Русия и Украйна. В следствие редица държави наложиха санкции срещу определени физически и юридически лица в Русия, както и срещу самата държава. Конфликта „Русия-Украйна” и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света имат значителен ефект както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика. Дружеството не е пряко засегнато от конфликта, тъй като няма съществени продажби на тези пазари, нито разчита на покупки на материали от районите на конфликта.

1.5. Въпроси, свързани с климата

Дружеството възприема опазването на околната среда и намаляването на скоростта на настъпване на климатичните промени като част от своята политика за социална отговорност и развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда. Дружеството не очаква да бъде пряко засегнато от нововъвеждащи се регулации свързани с климата.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Момина крепост АД е изготвен в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

Нови и изменени стандарти и разяснения

През текущата година Дружеството е възприело всички нови и променени МСФО, които са свързани с дейността му и са в сила за отчетния период, започващ на 1 януари 2022 г.

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила и не са приложени по-рано:

МСФО 17 Застрахователни договори, включително Изменения на МСФО 17 – приети от ЕС на 19 ноември 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);

Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСФО Практическо изявление 2: Оповестяване на счетоводни политики – приети от ЕС на 2 март 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);

Изменения на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки – приети от ЕС на 2 март 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);

Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична трансакция – приети от ЕС на 11 август 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);

Изменения на МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация – приети от ЕС на 8 септември 2022 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023).

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класифициране на пасивите като текущи и нетекущи, Класифициране на пасивите като текущи или нетекущи – отлагане на датата на влизане в сила и Нетекущи пасиви с ковенанти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);

Изменение на МСФО 16 Лизинг – Задължения по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);

Дружеството очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

2.2. Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на база принципа -предположение за действащо предприятие.

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети.

Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, предприятието обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса.

При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

На 03.06.2022 г. Окръжен съд Велико Търново е обявил дружеството в несъстоятелност по молба на клиент на дружеството, който претендира връщане на аванс по едностранно прекратен от клиента договор. Дружеството е обжалвало решението пред Апелативен съд Велико Търново, който на 16.08.2022 отменя изцяло решението на Окръжен съд Велико Търново. Решението на Апелативния съд е обжалвано пред Върховния касационен съд, който не е допуснал обжалване и така е потвърдил решението на Апелативен съд Велико Търново за прекратяване на производството по несъстоятелност. Ръководството счита, че клиентът няма основание за едностранно прекратяване на договора, и че авансът не подлежи на връщане. Към датата на одобрение на този финансов отчет спорът между Дружеството и клиента не е уреден и няма заведени нови съдебни дела срещу Дружеството.

Дружеството е отчело загуба за годината завършваща на 31 декември 2022 в размер на 598 хил. лв. и към 31 декември 2022 текущите пасиви надвишават текущите активи с 1,771 хил. лв. Достъпът до източници на финансиране за Дружеството, с които при необходимост да бъде осигурена допълнителна ликвидност, е зависим от подкрепата на акционерите упражняващи съвместен контрол върху дружеството. Тези факти показват наличието на съществена несигурност, която може да породи съмнение относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие и да реализира активите си и да уреди пасивите си в обичайния ход на стопанската си дейност.

Ръководството на дружеството има уверение от акционерите упражняващи съвместен контрол, че може да разчита на тяхната подкрепа в обозримо бъдеще, и че дружеството ще има достъп до необходимото му финансиране.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и отчетната валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага заключителния курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, се третират в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността”, с изключение на тези по заеми и финансов лизинг, деноминирани в чуждестранна валута, които се представят към “финансови разходи”.

2.5. Приходи

Признаване на приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на дружеството са от продажба на продукция.

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаната в договора с клиента продукция се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаната продукция.

Оценка на договор с клиент. Договор с клиент е налице, когато:

- Страните са одобрили договора;
- Правата на всяка една от страните могат да се идентифицират;
- Условието за плащане могат да се идентифицират;
- Договорът има търговско съдържание;
- Събирането на възнаграждението е вероятно след като стоките и услугите са прехвърлени.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период.

Получените възнаграждения по такъв договор се признават като пасив по договор в отчета за финансовото състояние, докато всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени и дружеството изпълни задълженията си за изпълнение.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един. Всяко обещание за прехвърляне на продукция и/или услуги, които са разграничими или са поредица от разграничими продукция и услуги, които по същество са еднакви, се отчита като едно задължение за изпълнение. Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Измерване на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента.

При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока.

Промяната в обхвата и цената на договора се отчита като отделен договор или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки, които са разграничими, и от определената за тях цена.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Приходите, генерирани в дружеството, са основно от продажба на продукция. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, тъй като обичайно дружеството контролира продукцията преди да я прехвърли към клиента.

Приходи от продажби на продукция

При продажба контролът върху продукцията се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент, което обичайно е при предаването на продукцията в обект на клиента.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа и различни форми на променливо възнаграждение. При определяне на цената на сделката се вземат предвид и суми, дължими на клиента, непарични възнаграждения и наличието на съществен финансов компонент.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение включват: ценови отстъпки, рабати, бонус оборот, логистичен бонус, маркетинг бонус: Предоставените отстъпки, рабати и бонуси се компенсират срещу дължимите от клиента суми.

Съществен финансов компонент

Дружеството е направило анализ и е определило, че продължителността на срока между момента, в който клиентът плаща за обещаната продукция, и момента на прехвърляне на контрола върху тази продукция е в рамките на дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

2.6.Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост. Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход, когато възникнат. Те се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми (вкл. такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции и курсови разлики от валутни заеми) и лихвени разходи, свързани с финансов лизинг.

2.7.Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по: преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за земи, сгради и машини и оборудване;

по себестойност намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за останалите дълготрайни материални активи (стопански инвентар, транспортни средства и други).

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от Дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, сградите и машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, а за стопански инвентар, транспортни средства и други – модела на себестойността – цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, сградите и машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Такава цялостна преоценка е извършена с помощта на независим лицензиран оценител към 31.12.2021 г.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Полезният живот за 2022г. и 2021 г. по групи активи е както следва:

• сгради –	70-77 г.
• машини, съоръжения и оборудване –	2-50 г.
• транспортни средства –	4-17 г.
• стопански инвентар –	3-15 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив.

Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода), освен ако за дадения актив не е формиран преценен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв и се представя в други компоненти в отчета за всеобхватния доход, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 3 - 7 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериални активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността” в отчета за всеобхватния доход.

2.9.Инвестиции на разположение и за продажба

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите във финансови активи на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност.

Ефектите от последващата преоценка до справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

2.10.Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Избраната от Дружеството база за разпределението на преките производствени разходи по продукти е плановата себестойност на произведената продукция на база на конкретни коефициенти за различните разходи по вид, формирани на базата на плановата работна ставка на ниво артикул.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.11.Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти.

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително.

В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника .

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания съгласно МСФО 9.

Очакваната кредитна загуба от вземанията се представя в Други разходи в отчета за всеобхватния доход.

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Дружеството за съответния период (месец).
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за доходите като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен ако и за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на финансовия отчет.

2.15 Лизинг

Дружеството като лизингополучател

Оценка за признаване на лизинг

Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Първоначално признаване и оценяване

На датата на стартиране на лизинга (датата, на която базовият актив е на разположение за ползване) Дружеството признава актив с „право на ползване” и задължение по лизинг.

Цената на придобиване на актива с право на ползване включва: размера на първоначалната оценка на задължението по лизинг; лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по лизинговия договор; първоначалните преки разходи на лизингополучателя; провизии за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база за по-краткия период от техния полезен живот и срока на лизинговия договор.

Задължението по лизинг включва нетната настояща стойност на следните лизингови плащания: фиксирани плащания, намалени с подлежащите на плащане лизингови стимули; променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти; цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще ползва тази опция; плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор; гаранции за остатъчна стойност.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на Дружеството, отразяващ лихвения процент, който би бил приложим при заемане на финансови средства за сходен период от време, при сходно обезпечение, и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в отчета за всеобхватния доход през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение.

Последващо оценяване

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване. Те се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като: увеличава балансовата стойност, за да отрази начислената лихва; намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; преоценява балансовата стойност на задълженията, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор.

Отчитане на преоценки и изменения на лизинговия договор

В резултат на преценка, лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако балансовата стойност на актива е по-ниска, остатъчната сума на преоценката се признава в печалбата или загубата.

Лизингополучателят отчита изменение на лизинговия договор като отделен лизинг, ако: изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя ново „право на ползване” на един или повече допълнителни базови активи; и възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции, отразяващи обстоятелства по конкретния договор.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и договори, по които базовият актив е с ниска стойност, както и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на задължението по лизинг се признават директно като текущи разходи в отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на Дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на Дружеството.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Основно задължение на Дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване.

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в отчета за всеобхватния доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”,

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, Дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.18. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството.

Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, Дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Премийният резерв е формиран от разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличение на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка. Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на Дружеството само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределената печалба”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Допълнителните резерви са формиран от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

2.19. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и

условията на договора за финансовия актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент. Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки и търговски вземания.

Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (дългови или капиталови инструменти)

Дружеството няма такива активи.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива активи.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или

- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Очаквана кредитна загуба от финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент.

Очакваните кредитни загуби се признават на три фази:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във фаза 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 1, се определят на база на очакваните кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във фаза 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив (очаквани кредитни загуби за целия живот на инструмента).

Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка настъпване на състояние на „значително нарастване на кредитния риск”.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на активите по договори с клиенти и лизингови вземания дружеството прилага опростен подход за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски и други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми, задължения по лизинг и други привлечени средства.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата
Дружеството няма такива пасиви.

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума.

Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетиране е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;

да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):

- обичайната дейност,
- в случай на неизпълнение/просрочие, и
- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2022 г. е 10% (2021 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Република България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив. Отсрочени данъчни активи на Дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (Република България) и то тогава и само тогава, когато Дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода. Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка, валидна за 2022 г., която е в размер на 10% (31.12.2021 г.: 10%).

2.21. Нетна печалба/(загуба) на акция

Нетна печалба/(загуба) на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

2.22. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството.

Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Дружеството.

Оперативните сегменти на Дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на Дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство, а именно - производство на медицински изделия и производство на брасови изделия.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва като основен измерител брутния марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент. Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) приходите - от продажби на продукция; б) разходите - за основни суровини и материали, за амортизации, и за възнаграждения на персонал; в) активите - материални запаси и търговски вземания; и г) пасивите – търговски задължения и задължения към персонала.

Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява задълженията по привлечени финансови средства и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „Общи на ниво предприятие“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута, привлечени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Дружеството за изготвяне на публичните отчети по закон.

2.23. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Изчисление на очаквани кредитни загуби, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (вземания и активи по договори с клиенти), е област, която изисква използването на съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например, вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица важни преценки, като:

а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск;

- б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби;
- в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби,
- г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания са прави към датата на всеки финансов отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като загуба от обезценка.

След 180 дни закъснение се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него(тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100%.

Приблизителни оценки при признаване на приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. Въпреки несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, Дружеството не очаква да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Лизингови договори

Прилагането на МСФО 16 изисква ръководството на Дружеството да прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените активи с право на ползване и задължения по лизинг. Основните ключови преценки засягат определянето на подходяща дисконтова норма и определянето на срока на лизинговия договор, включително дали е достатъчно сигурно, че опциите за удължаване/прекратяване на срока на договора ще се упражнят.

В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност.

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

Преценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2021 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на Дружеството, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период за тяхната преценка. Прегледът и преценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители.

Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Ръководството е направило подробен анализ на докладите на лицензираните оценители, вкл. тестовите за чувствителност.

Дружеството е приело да не преценява следните групи активи: а) напълно амортизирани активи, придобити до 31.12.2011 г., доколкото при тях евентуалните допълнителни разходи за амортизация вече се компенсират от повишените разходи за поддръжка; б) компютри и стандартна компютърна техника, офис оборудване и стопански инвентар – доколкото при тях се наблюдава обичайна тенденция за значителни намаления на текущите им пазарни цени за кратки сроково спрямо очаквания срок за тяхната вътрешна експлоатация от Дружеството в) активи, придобити през 2021 г. – доколкото цената на придобиване за тези активи е близка до справедливата им стойност; г) активите с право на ползване, които по силата на сключени договори срещу възнаграждение се придобива правото на контрол над използването на активи за определен период от време, който към 31.12.2021 г. е между 2 г. и 4 г.; и д) активи от всички групи (с изключение на имоти), при които анализите на ефектите от оценката показват, че те не са резултат на настъпили ценови и пазарни промени през периода в стойностите на тези активи, а произтичат от различията в допусканията за полезния живот.

2.24. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството прилага към всяка балансова дата МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност по отношение на финансовите инструменти и нефинансовите активи оценявани по справедливата им стойност.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на един актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценката.

Оценяване на справедливата стойност се базира на предположението, че продажбата на актива или прехвърлянето на задължението се осъществява:

- На основния пазар за актива или пасива или,
- При липса на основен пазар, на най-благоприятния пазар за актива или пасива.

Основният или най-благоприятният пазар следва да бъдат достъпни за Дружеството.

Справедливата стойност на актива или пасива се оценява като се допуска, че участниците на пазара ще използват тази стойност при оценката на актива или пасива, и че те ще действат съгласно най-добрия икономически интерес.

Справедливата стойност на нефинансовите активи се определя като се вземе предвид способността на участниците да генерират икономически ползи като използват актива или като го продадат на друг пазарен контрагент, който ще използва актива по най-добрия и ефективен начин.

Дружеството прилага техники за оценка, подходящи при съответните обстоятелства, и за които са налице достатъчно данни за оценка на справедливата стойност, като максимизира използването на обозрими параметри и свежда до минимум използването на необозрими параметри.

Всички активи и пасиви, за които се използва при оценката им или се оповестява справедлива стойност, се делят на следните три нива на йерархия на базата на хипотезите на техниките на оценяване:

- Ниво 1 — Котирани (некорегирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 — Техники за оценка, при които параметрите за оценка на справедливата стойност могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено
- Ниво 3 — Техники за оценка, при които параметрите за оценка на справедливата стойност не могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено

Към всяка балансова дата, Ръководството прави анализ на промените в справедливата стойност на активите и пасивите и следи за отражението им във финансовите отчети съгласно приетата счетоводна политика. Дружеството прави преценка дали е настъпила промяна в категоризирането на активите или пасивите съгласно хипотезите на техниките на оценяване. С помощта на сертифицирани оценители Ръководството сравнява всяка от промените в справедливата стойност на активите и пасивите с обозримите параметри, за да се потвърди, че промените са разумни.

Дружеството определя активите и пасивите, за които следва да бъдат направени оповестявания във връзка със справедливата им стойност, на базата на техния характер, рискове и нивото на йерархия, в което те попадат, посочено по-горе.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

3. ПРИХОДИ

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Вътрешен пазар	1,010	2,600
Износ	947	83
	1,957	2,683

Продажби по продукти – вътрешен пазар

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Хирургически облекла	306	738
Бласови изделия	241	722
Спринцовки	303	737
Системи, сонди, катетри	106	135
Игли	15	239
Уринаторни торби и др.	39	29
	1,010	2,600

Продажби по продукти – износ

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Спринцовки	906	17
Халати	-	14
Пломби за тотове	41	52
	957	83

Приходи, според момента на тяхното признаване

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Продукция, прехвърляна към определен момент	1,957	2,683
	1,957	2,683

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Приходи от продажба на материали	8	2
<i>Отчетна стойност на продадени материали</i>	<i>(3)</i>	<i>(1)</i>
Печалба от продажба на материали	5	1
Приходи от продажба на стоки	812	1224
<i>Отчетна стойност на продадените стоки</i>	<i>(545)</i>	<i>(686)</i>
Печалба от продажба на стоки	267	538
Приходи от продажба на ДМА	15	126
<i>Балансова стойност на продадените ДМА</i>	<i>(13)</i>	<i>(60)</i>
Печалба от продажба на ДМА	2	66
Приходи от услуги	58	99
Приходи от финансираня	225	123
Други доходи	38	3
	595	830

Приходите от услуги включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Наеми	-	10
Транспортни	51	87
Други	7	2
	58	99

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Основни суровини и материали	718	1,030
Електроенергия	323	317
Природен газ	41	34
Горива и смазочни материали	56	65
Вода	4	12
Спомагателни материали	11	13
Резервни части и технически материали	33	26
Други	4	16
	1,190	1,513

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Разходите за основни материали включват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. Млян и прегранулиран материал	153	400
Нетъкан текстил	75	152
Детайли и компоненти за системи, сонди, катетри, клампи и др.	125	71
Опаковъчни материали	25	115
Игли	274	100
Хартии	8	90
Фолио	10	3
Други	48	99
	718	1,030

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Охрана	122	105
Абонаментно поддържане	16	25
Такси за услуги	6	16
Консултации, обучения и одит услуги	76	94
Местни данъци и такси	62	57
Граждански договори	71	73
Застраховки	27	28
Ремонт на автомобили	8	8
Съобщения и комуникации	12	12
Поддръжка на сгради и оборудване	13	15
Транспортни услуги	3	21
Медицинско обслужване	7	7
Наемане на работници	12	30
Други	49	47
	484	538

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Текущи възнаграждения	869	1,135
Вноски по социалното осигуряване	153	201
Начислени суми за неизползван платен отпуск	23	46
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране	11	12
	1,056	1,387

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Начислена обезценка на материални запаси	15	24
Командировки	4	17
Представителни мероприятия	2	12
Други	83	80
	<u>104</u>	<u>133</u>

9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Разходи за лихви по заеми	(178)	(104)
Разходи за лихви по лизинг	(5)	(4)
Валутни разлики	(1)	(10)
Други финансови разходи	(13)	(28)
Финансови приходи	2	14
	<u>(195)</u>	<u>(132)</u>

10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Отчет за всеобхватния доход		
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината – 10% (2021 г.: 10%)	-	-
Отсрочен данък върху печалбата от: <i>възникване и обратно проявление на временни разлики</i>	<u>(5)</u>	<u>4</u>
Общо (разход)/икономия за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	<u>(5)</u>	<u>4</u>
Равнение на данъчния разход на данък върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат		
<i>Счетоводна загуба за годината</i>	(593)	(47)
Икономия от данък върху печалбата – 10% (2021 г.: 10%)	59	5
Непризнати отсрочени данъчни активи	(54)	(44)
Признаване на непризнати отсрочени данъчни активи	9	44
Непризнати разходи за данъчни цели	<u>(9)</u>	<u>(1)</u>
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	<u>5</u>	<u>(4)</u>

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни и средства	Стопанск и инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	BGN ,000	BGN ,000	BGN ,000	BGN ,000	BGN ,000	BGN ,000
Отчетна стойност						
1 януари 2021	3,128	7,533	438	43	1,315	12,457
Придобити	-	-	-	-	1,713	1,713
Отписани	(67)	-	(99)	(7)	-	(173)
Трансфер	1,282	154	134	7	(1,577)	-
Ефект от преоценка	16	-	-	-	-	16
31 декември 2021	4,359	7,687	473	43	1,451	14,013
Придобити	23	-	82	-	154	259
Отписани	-	-	(136)	-	-	(136)
Трансфер	-	-	-	-	(105)	(105)
31 декември 2022	4,382	7,687	419	43	1,500	14031
Натрупана амортизация						
1 януари 2021	574	2,010	184	30	-	2,798
Начислена амортизация за годината	32	235	61	2	-	330
Отписани	(10)	-	(70)	(4)	-	(24)
Ефект от преоценка	(24)	-	-	-	-	-
31 декември 2021	572	2,245	175	28	-	3,020
Начислена амортизация за годината	33	241	55	2	-	331
Отписани	-	-	(115)	-	-	(115)
31 декември 2022	605	2,486	115	30	-	3,236
Балансова стойност						
31 декември 2021	3,787	5,442	298	15	1,451	10,993
Балансова стойност						
31 декември 2022	3,777	5,201	304	13	1,500	10,795

Към 31.12.2022 год. Дълготрайните материални активи на Дружеството включват земи на стойност 2333 хил.лв. (31.12.2021 г.: 2,310 хил.лв.) и сгради с балансова стойност 1,444 хил.лв. (31.12.2021 г.: 1,477 хил.лв.).

Към 31.12.2022 год. има учредени ипотечи и залози на дълготрайни материални активи с балансова стойност 6,274 х.лв. (31.12.2021 г.: стойност 6,503 х.лв.) като обезпечение по договор за цесия (2021: като обезпечение по договори за банкови заеми).

Периодична преоценка по справедлива стойност

Към 31.12.2021 г. е извършена преоценка на имотите, машините и оборудването със съдействието на независими лицензирани оценители с цел определяне на справедливата стойност на активите, в съответствие с изискванията на МСФО 13 „Справедлива стойност“ и МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Ефектите от извършената преоценка са отчетени както следва:

	<i>Земи</i>	<i>Сгради</i>	<i>Машини, съоръжения и оборудване</i>	<i>Други</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Оценка до справедлива стойност, отчетена в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход)	16	24	-	-	40
Общо	16	24	-	-	40

(а) Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на земи в регулация, при които срокът за осъществяване на сделката е до 12 месеца, са преценени като входящи данни, използвани при техниката за оценяване, от ниво 2.

Оценките по справедлива стойност на останалите имоти, машини, съоръжения и оборудване са категоризирани йерархично като справедливи стойности на ниво 3.

Направената преоценка на имотите, машините и оборудването е на неповтаряема (периодична, на пет години) база и се дължи на прилагането на модела на преоценената стойност по МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“.

(б) Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблиците по-долу представят описание на методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на отделните групи активи от състава на имоти, машини и оборудване за 2021 г., както и значимите входящи ненаблюдаеми данни по отделно за Ниво 2 и Ниво 3:

Групи активи (Ниво 2)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Земи в регулация	► Пазарен подход / Оценъчна техника: Метод на пазарното сравнение с аналози – вакантни терени на урегулирани поземлени имоти в районите на оценяване.	- Дисконтова норма за отложен срок на сделка със земи в регулация (застроени и незастроени) : 10.25%; - Срок за осъществяване на сделка : 9÷18 мес.

Групи активи (Ниво 3)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Сгради	► Разходен подход / Оценъчна техника: Метод на амортизирана възстановителна стойност на база текущи разходи за създаване или подмяна с аналози	- Индекс за изменение на цените в сектор Строителство по данни на НСИ : 17.17% - Индекс за изменение на пазарните цени на производствено – складови обекти : 2.38%
Машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства и други	► Разходен подход / Оценъчна техника: Метод на амортизирана възстановителна стойност на база текущи разходи за създаване или подмяна с аналози.	- Икономически прогнози и тенденции за група «Машини, оборудване и транспортни средства»; - Хармонизирани индекси на изменение на потребителските цени на база данни от НСИ: 1.06%; - Консолидирани индекси на промишленото производство на база данни от НСИ: -1.6%

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Допълнителна информация за активите с право на ползване включени в бележката Имоти, машини и оборудване е представена по-долу:

	<i>Транспортни средства</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2022 BGN '000</i>	<i>2021 BGN '000</i>	<i>2022 BGN '000</i>	<i>2021 BGN '000</i>
Отчетна стойност				
Салдо на 1 януари	181	127	181	127
Придобити активи	-	118	-	118
Отписани	(63)	(64)	(63)	(64)
Салдо на 31 декември	118	181	118	181
Натрупана амортизация				
Салдо на 1 януари	64	61	64	61
Начислена амортизация	34	38	34	38
Отписана амортизация	(63)	(35)	(63)	(35)
Салдо на 31 декември	35	64	35	64
Балансова стойност на 1 януари	117	66	117	66
Балансова стойност на 31 декември	83	117	83	117

12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Патенти и лицензии BGN '000	Програмни продукти BGN '000	Общо BGN '000
Отчетна стойност			
1 януари 2021	29	19	48
31 декември 2021	29	37	66
31 декември 2022	29	37	66
Натрупана амортизация			
1 януари 2021	29	12	40
Начислена амортизация за годината	-	-	1
31 декември 2021	29	12	41
Начислена амортизация за годината	-	3	3
31 декември 2022	29	15	44
Балансова стойност 31 декември 2021	-	25	25
Балансова стойност 31 декември 2022	-	22	22

13. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите на разположение и за продажба представляват 0.31 % от капитала на ОЗОФ “Доверие” АД и са на стойност 19 х. Лв. (2021 г.: 19 х. Лв.)

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Материали	511	463
Готова продукция	754	637
Незавършено производство и полуфабрикати	1,284	1,477
Стоки	1,187	1,730
	3,736	4,307

Материалите по видове са както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Основни материали	484	432
Резервни части	10	11
Спомагателни материали	8	3
Други	9	17
	511	463

Основните материали по видове са както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. Млян и прегранулиран материал	297	128
Игли	14	66
Негъкан текстил	2	71
Детайли за системи, катетри, сонди, клампи, спекулуми	12	10
Опаковъчни материали	38	59
Фолио	6	5
Други	115	93
	484	432

Наличната *продукция* към 31 декември представлява:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Бласови изделия	18	150
Системи, сонди, катетри	89	52
Спринцовки	415	279
Хирургически облекла	75	32
Уринаторни торби	4	3
Игли	54	32
Други	99	89
	754	637

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

<i>Незавършеното производство</i> към 31 декември включва:	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Спринцовки и игли	1,119	1,298
Хирургически облекла	75	34
Уринаторни торби	-	-
Бласови изделия	46	69
Системи, сонди, катетри	44	76
	1,284	1,477

През 2022 г. дружеството е отчетло разходи за обезценка на готова продукция в размер на 15 хил. лв. (2021: 24 хил. лв.), които са представени в приложение №8 Други разходи за дейността.

15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Вземания от клиенти	1,299	1,286
Очаквани кредитни загуби	(3)	(30)
	1,296	1,256
Предоставени аванси на доставчици	178	163
	1,474	1,419

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева и евро.

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 60 до 180 дни. Дружеството е определило период от 180 дни общо, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от Дружеството като индикатор за обезценка.

При определяне на необходимостта от обезценка, до 31 декември 2022 г. дружеството е прилагало подхода на реално понесените загуби при несъбираемост на база индивидуална оценка.

Възрастовата структура на търговските вземания е както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
от 1 до 30 дни	11	22
от 31 до 90 дни	-	10
от 91 до 180 дни	8	8
от 180 до 360 дни	62	1,211
над 360 дни	1,218	35
Очаквана кредитна загуба	(3)	(30)
	1,296	1,256

Дружеството не е начислило коректив за обезценка на просрочени вземания от 180 до 360 дни в размер на 62 хил. лв. и за просрочени вземания от над 360 дни в размер на 1,215 хил. лв. Просрочените вземания от 180 до 360 дни са покрити с гаранция от трето лице и са прихванати в месец януари 2023г.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Просрочените вземания над 360 дни са свързани с клиент, към който дружеството има задължения по аванси по договор в размер по-голям от размера на вземанията. Към настоящият момент клиента е признал съществуването на тези вземания пред Окръжен съд - Велико Търново и претендира за прихващането им със задълженията по аванси към него. В тази връзка ръководството на Дружеството не е начислило обезценка на тези вземания.

16. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Съдебни и присъдени вземания	66	47
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(37)	(11)
	<u>29</u>	<u>36</u>
Предплатени разходи	20	55
Вземане по финансиране за електроенергия	17	17
Депозити	7	6
Други	1	13
	<u>74</u>	<u>127</u>

Предплатените разходи включват:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Контролни одити	16	41
Застраховки	1	3
Абонаменти	1	2
Други	2	9
	<u>20</u>	<u>55</u>

17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Парични средства в разплащателни сметки	59	25
Парични средства в каса	2	3
	<u>61</u>	<u>28</u>

Паричните средства в каса са в лева и щ.долари. Паричните средства в разплащателни сметки са в лева.

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби от парични средства и парични еквиваленти като незначителни. Дружеството не е начислявало очаквана кредитна загуба за паричните средства и парични еквиваленти.

18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал и премиен резерв

Към 31.12.2022 г. регистрираният акционерен капитал на Момина крепост АД възлиза на 1 691 х. лв. (31.12.2021 г.: 1 691 х. лв.), разпределен в 1 691 184 броя напълно платени обикновени акции с номинална стойност от 1 лв.

Акциите са обикновени, поименни, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял.

Резервите на Дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Премиен резерв	10	10
Законови резерви	188	188
Преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване	1,493	1,493
Допълнителни резерви	928	928
Неразпределена печалба	(1,565)	(980)
	1,054	1,639

Премийният резерв в размер на 10 х. лв. представлява разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличението на акционерния капитал на Дружеството през 1998 г.

Законовите резерви в размер на 188 х. лв. са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло сумите за фонд "Резервен".

Преоценъчният резерв - за имоти, машини и оборудване в размер на 1 493 х. лв. (31.12.2021 г.: 1 493 х. лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите и машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните редовни преоценки.

Преоценъчен резерв

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	1,493	1,457
Ефект от преоценка на имоти, машини и оборудване	-	36
Салдо на 31 декември	1,493	1,493

Допълнителните резерви в размер на 928 х. лв. (31.12.2021 г.: 928 х. лв.) са формирани от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

Нетна загуба на акция

	2022	2021
Средно претеглен брой акции	1 691 184	1 691 184
Загуба за годината (BGN'000)	(598)	(43)
	(0.35)	(0.03)

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

19. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

	временна разлика	данък	временна разлика	Данък
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	2,489	(249)	2,484	(248)
в т.ч. преоценъчен резерв	1,586	(159)	1,586	(159)
Общо пасиви по отсрочени данъци	2,489	(249)	2,484	(248)
Начисления по задължения към персонал	129	13	177	18
Обезценка на материални запаси	68	7	64	6
Обезценка на вземания	41	4	41	4
Общо активи по отсрочени данъци	238	24	282	28
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата (пасиви)	2,251	(225)	2,202	(220)

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2022	Признати в печалбата или загубата за годината	Признати в собствения капитал	Салдо на 31 декември 2022
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(248)	(1)	-	(249)
Обезценка на вземания	4	-	-	4
Начисления по задължения към персонал	18	(5)	-	13
Обезценка на материални запаси	6	1	-	7
Общо	(220)	(5)	-	(225)

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2021	Признати в печалбата или загубата за годината	Признати в собствения капитал	Салдо на 31 декември 2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(244)	-	(4)	(248)
Обезценка на вземания	4	-	-	4
Начисления по задължения към персонал	16	2	-	18
Обезценка на материални запаси	4	2	-	6
Общо	(220)	4	(4)	(220)

20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наестия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на тези задължения Дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	88	82
Разход за текущ стаж	12	12
Извършени плащания	(7)	(19)
Ефекти от последващи оценки	(13)	13
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	80	88

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2022 г. са направени следните основни актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 6 % (2021 г.: 0,6 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10- годишен матуритет;

- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размер на 9 % годишен ръст за следващата година, 9% годишен ръст за 2024 г. и 10% годишен ръст за периода 2025-2026 година и 6% годишен ръст за следващите години;

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2019 г. - 2021 г. (2021 г: 2018 г. - 2020 г.);

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. задължения по лизинг са по договор за придобиване на транспортни средства.

<i>Срок</i>	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
до 1 година	61	69
над 1 година	169	161
Общо	230	230

22. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Задължения към доставчици от страната	285	113
Задължения към доставчици извън страната	44	-
Получени аванси	4,274	4,171
	4,603	4,284

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги.

23. БАНКОВИ ЗАЕМИ

Заем 1

Договорен размер:	4,000 х.лв.
Дата на отпускане	24.06.2019.
Лихвен процент	Референтен лихвен процент на ОББ + 1,5 пункта
Падеж:	20.09.2026 г
Обезпечение	залог на дълготрайни материални активи
Цел на кредита:	Покупка на оборудване
Салдо към 31.12.2022 г.	няма (31.12.2021 г.: 3,167 хил.лв.)

Заем 2

Договорен размер:	1,000 х.лв.
Дата на отпускане	24.06.2019 г.
Лихвен процент	Референтен лихвен процент на ОББ + 1,5 пункта
Падеж:	29.04.2022 г
Обезпечение	залог на дълготрайни материални активи
Цел на кредита:	оборотни средства
Салдо към 31.12.2022 г.	няма (31.12.2021 г.: 977 хил.лв.)

Структурата на банковите заеми е както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Задължения на банков заеми към 31.12.2021 г.:		
Дългосрочна част от банков заеми (над една година)	-	2,500
Краткосрочна част от банков заеми (до една година)	-	1,644
	-	4,144

През годината банковите заеми на Дружеството са прехвърлени от ОББ АД към Софарма с договор за цесия.

24. ТЪРГОВСКИ ЗАЕМИ

Заем 1

Договорен размер:	400 х.лв.
Дата на отпускане	27.07.2021.
Лихвен процент	3%
Падеж:	31.01.2023
Обезпечение	залог на материални запаси на стойност 400 хил. лв.
Цел на кредита:	Оборотни средства
Салдо към 31.12.2022 г.	409 хил.лв. (31.12.2021 г.: 402 хил.лв.)
в т.ч:	400 хил.лв. (главница) (31.12.2021 г.: 400 хил.лв.)
	9 хил.лв. (лихва) (31.12.2021 г.: 2 хил.лв.)

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	102	125
<i>текущи задължения</i>	60	49
<i>начисления за неползвани компенсирани отпуски</i>	19	37
Задължения по социалното осигуряване	108	67
	<u>210</u>	<u>192</u>

26. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Гаранции за управление	9	9
Данъчни задължения, в т.ч.:	111	122
- ДДС задължения	23	57
- други данъчни задължения	88	65
Други	9	-
	<u>129</u>	<u>131</u>

27. РАЗСРОЧЕН ДОХОД ОТ ФИНАНСИРАНЕ

През 2019 година Дружеството е получило финансиране във връзка със закупуването на дълготрайни активи в размер на 1,980 хил.лв., а през 2020 година – 513 хил.лв. Приходът от финансиране се разсрочва според полезния живот на закупените активи. През 2022 е признат приход от финансиране в размер на 99 хил. лв. (2021: 99 хил. лв.)

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Краткосрочна част	99	99
Дългосрочна част	2,089	2,189
	<u>2,188</u>	<u>2,288</u>

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

28. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментни приходи, разходи и резултати:

	<i>Медицински изделия</i>		<i>Бласови изделия</i>		Общо	
	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Приход на сегмента	1,716	1,961	241	722	1,957	2,683
Себестойност на продажбите	(1,507)	(1,416)	(212)	(612)	(1,719)	(2,028)
Брутен марж на продажбите	209	545	29	110	238	655
Други доходи	595	830	-	-	595	830
Разходи по администрирането на производството и себестойност на продадени стоки	(1,179)	(1,472)	(166)	(268)	(1,345)	(1,740)
Загуба на сегмента преди лихви и данъци	(375)	(97)	(137)	(158)	(512)	(255)
Общи за предприятието оперативни доходи от дейността	-	-	-	-	218	473
Общи за предприятието оперативни разходи от дейността	-	-	-	-	(104)	(133)
Печалба (Загуба) от оперативната дейност	-	-	-	-	(398)	85
Финансови (разходи), нетно	-	-	-	-	(195)	(132)
Загуби преди данъци върху печалбата	-	-	-	-	(593)	(47)
(Разход)/икономия от данък върху печалбата	-	-	-	-	(5)	4
Загуба за годината	-	-	-	-	(598)	(43)

Активите и пасивите по сегменти включват

	<i>Медицински изделия</i>		<i>Бласови изделия</i>		Общо	
	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Дълготрайни активи	9,260	9,319	182	200	9,442	9,519
Материални запаси	3,557	4,064	179	243	3,736	4,307
Вземания от свързани предприятия	-	4	-	-	-	4
Търговски и други вземания	1,474	1,403	-	-	1,474	1,403
Активи на сегмента	14,291	14,790	361	443	14,652	15,233
Неразпределени активи					1,529	1,685
Общо активи					16,181	16,918
Разсрочен доход от финансиране	2,188	2,288	-	-	2,188	2,288
Задължения към персонала	56	24	3	3	59	27
Търговски и други задължения	4,590	4,260	13	26	4,603	4,286
Пасиви на сегмента	6,834	6,572	16	29	6,850	6,601
Неразпределени пасиви					6,586	6,987
Общо пасиви					13,436	13,588

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

29. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

	<i>01.01.2022</i>	<i>Получени</i>	<i>Платени</i>	<i>Начислени</i>	<i>Платени</i>	<i>Други</i>	<i>31.12.2022</i>
		<i>парични</i>	<i>парични</i>	<i>лихви</i>	<i>лихви</i>		
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Банкови заеми	4,144	888	(1,360)	27	(13)	(3,686)	-
Задължения по лизинг	230	-	(89)	5	(5)	89	230
Задължения по търговски заеми	402	-	-	12	(5)	-	409
Задължения по заеми от свързани лица	1,608	-	-	68	-	(71)	1,605
Задължения към свързани лица по договор за цесия	-	-	-	71	-	3,686	3,757
Общо	6,384	888	(1,449)	183	(22)	18	6,001

	<i>01.01.2021</i>	<i>Получени</i>	<i>Платени</i>	<i>Начислени</i>	<i>Платени</i>	<i>Други</i>	<i>31.12.2021</i>
		<i>парични</i>	<i>парични</i>	<i>лихви</i>	<i>лихви</i>		
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Банкови заеми	3,722	977	(555)	63	(63)	-	4,144
Задължения по лизинг	212	-	(102)	4	(4)	120	230
Задължения по търговски заеми	-	400	-	5	(3)	-	402
Задължения по заеми от свързани лица	892	781	(81)	38	(22)	-	1,608
Общо	4,826	2,158	(738)	110	(92)	120	6,384

30. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структурата на финансовите активи и пасиви на Дружеството към 31 декември е посочена по-долу. Тя включва следните категории финансови инструменти:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи		
Финансови активи на разположение и за продажба	19	19
Вземания от свързани предприятия	-	4
Търговски вземания	1,296	1,256
Други вземания	29	36
Парични средства и парични еквиваленти	61	28
Общо финансови активи	1,405	1,343
Финансови пасиви		
Задължения по заеми към свързани лица	1,605	1,609
Задължения по банкови заеми	-	4,144
Задължения към свързани лица по договор за цесия	3,757	-
Търговски задължения	329	113
Задължения по лизинг	230	230
Общо финансови пасиви	5,921	6,095

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Дружеството и на привлечения от него заемаен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от управлението на Дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти изцяло всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото еврото е с фиксиран курс спрямо лева по закон. Останалата част от операциите на Дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск от евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите. За минимизиране на това влияние Дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика.

Същевременно, то не е изложено на ценови риск на ценни книжа, доколкото сделки с този тип активи не е в обхвата на дейността му.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитен е рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания.

Търговски вземания

Дружеството не е сегментирало търговските вземания в различни групи, тъй като смята, че те имат сходни характеристики, а за всеки тип финансов актив е направило анализ на събираемостта в различните диапазони на възрастовия анализ. Прилаганите проценти на провизиране се базират на дните на просрочие според възрастовия анализ. Първоначално тези проценти се определят на бази исторически данни, наблюдавани от дружеството, за период от 2 години. Обичайно, дружеството приема, че датата на загуба от несъбираемост възниква след 90 дни от първия ден на просрочие.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Дружеството е сравнило изчислените проценти за неизпълнение на база исторически данни с прогнозна информация за определени макроикономически параметри като БВП и процент на безработицата.

Ръководството е направило анализ на бъдещата информация относно тези параметри и е определило, че ефектите са незначителни, поради което историческите проценти на загубите не са коригирани за 2022 г. Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

Паричните, вкл. разплащателни операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност. Допълнително, дружеството има политика да лимитира експозицията си към отделна банка.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. Съществено влияние върху ликвидността на Дружеството може да окаже изменението на курса на долара във връзка с доларовите позиции на украинския пазар и динамиката на пазара, ако се отклони от прогнозните очаквания. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, Дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите пасиви на Дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансовото състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2022	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	1,605	-	1,605
Задължения към свързани лица по договор за цесия	-	-	-	-	3,757	3,757
Търговски задължения	329	-	-	-	-	329
Задължения по лизинг	6	12	17	34	161	230
Общо пасиви	335	12	17	1,639	3,918	5,921
31 декември 2021	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	1,609	-	1,609
Банкови заеми	56	111	1,144	333	2,500	4,144
Търговски задължения	113	-	-	-	-	113
Задължения по лизинг	6	12	17	34	161	230
Общо пасиви	175	123	1,161	1,976	2661	6,096

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Риск на лихвоносните парични потоци

В структурата на активите на Дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на Дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Дружеството в зависимост от лихвен риск.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Измерва се ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

31 декември 2022	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	1,605	1,605
Задължения към свързани лица по договор за цесия	-	-	3,757	3,757
Търговски задължения	329	-	-	329
Задължения по лизинг	-	-	230	230
Общо финансови пасиви	329	-	5,592	5,921

31 декември 2021	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Заеми от свързани лица	38	-	1,571	1,609
Банкови заеми	-	4,144	-	4,144
Търговски задължения	113	-	-	113
Задължения по лизинг	-	-	230	230
Общо финансови пасиви	151	4,144	1,800	6,096

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал.

Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал. В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 31 декември:

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Общо дългов капитал, в т.ч:	6,001	5,982
Заеми	5,771	5,752
Лизинг	230	230
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(61)	(28)
Нетен дългов капитал	5,940	5,954
Общо собствен капитал	2,745	3,330
Общо капитал	8,685	9,284
Съотношение на задлъжнялост:	68.39%	64.06%

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден пазар. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчно обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

31. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружеството е свързано със следните лица:

Дружество	Страна	Вид на свързаност	Период на свързаност	
Медицински консумативи ООД	България	Акционер упражняващ съвместен контрол от 15 март 2021/акционер със значително влияние до 14 март 2021	2022	2021
Софарма АД	България	Акционер упражняващ съвместен контрол от 15 март 2021/Компания -майка до 14 март 2021	2022	2021
Донев инвестмънтс холдинг АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дружество – основен акционер на компанията майка до 14 март 2021	2022	2021
Телекомплект инвест АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дружество – основен акционер на компанията майка до 14 март 2021	2022	2021
Софарма Трейдинг АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Фармалогистика АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Електронкомерс ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Биофарм Инженеринг АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софарма Билдингс АДСИЦ	България	Дъщерно дружество на компанията майка	2022	2021
Фито Палаузово АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Вета Фарма АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софарма Имоти АДСИЦ	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол	2022	2021
Аромания ООД	България	Дъщерно дружество на компанията майка	2022	2021
Софармаси ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 2 ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 3 ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 4 ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 5 ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

[illegible]

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

[illegible]

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Дружество	Страна	Вид на свързаност	Период на свързаност	
Софармаси 60 ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 61 ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 62 ЕООД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 63 ЕАД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софармаси 64 АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софарма Трейдинг Д.о.о.** (Лековит Д.о.о)	Сърбия	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
			2022	2021
Фармахим ЕООД	Сърбия	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
		Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софарма Варшава ООД	Полша	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софарма Поланд ООД – в ликвидация	Полша	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
		Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.12.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.12.2021
Бриз ООД	Латвия	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
ОАО Витамины	Украйна	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софарма Украйна ООО	Украйна	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
Софарма Казахстан ЕООД	Казахстан	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
		Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
Брититрейд	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
Табина	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
ЗАО Интерфарм	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Дружество	Страна	Вид на свързаност	Период на свързаност	
Бризфарм СООО	Беларус	Дъщерно дружество на компанията майка	-	
ООО Фармацевт плюс	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
Аленфарм-плюс	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
Меджел ОДО	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
СалюсЛайн ОДО	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
ГаленаФарм ООО	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
Рап Фарма Интернешънъл ООД	Молдова	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021
Здоровей ООО	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
Здоровей Фарм ООО	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
БООО СпецАфармация	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
УАБ Речесус	Литва	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021
СИА БАХ	Латвия	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021	-	От 15.03.2021 от 02.11.2021 до 30.11.2021
СИА Бриз Трейдинг	Латвия	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.12.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до от 15.02.2021 до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.12.2021
ООО Белерофон	Беларус	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол до 30.11.2021 /Дъщерно дружество на компанията майка до 14.03.2021	-	От 15.03.2021 до 30.11.2021

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Дружество	Страна	Вид на свързаност	Период на свързаност Дружество	
			2022	2021
Доверие обединен холдинг АД	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Асоциирано дружество на компанията майка до 14.03.2021		
Дружества към ДОХ Група	България	Чрез акционер упражняващ съвместен контрол/Дружества контролирани от асоциирано дружество на компанията майка до 14.03.2021	2022	2021
САВ Пропърти ООД	България	Чрез ключов управленски персонал	2022	2021
Медикълс Дивайс ООД	България	Чрез ключов управленски персонал	2022	2021

Доставки от свързани лица:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Покупки на дълготрайни активи:		
САВ Пропърти ООД	-	1,230
	-	1,230

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Продажби на готова продукция , стоки, ДА и услуги за:		
Медикълс Дивайс ООД	-	100
Софарма Трейдинг АД	257	106
Софарма АД	44	22
ДОХ Група	-	4
	301	232

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Вземания от свързани лица		
Софарма Трейдинг АД	-	4
	-	4

Вземанията са текущи в лева и евро и са свързани с продажба на продукция.

Задължения към свързани лица

Дружеството ползва краткосрочен заем от Медицински консумативи ООД при следните условия:

Договорен размер:	250 х. лв.	
Дата на отпускане:	21.07.2021 г.	
Лихвен процент:	3 %	
Падеж:	31.12.2023 г.	
Обезпечение:	няма	
Цел на кредита:	Оборотни средства	
Салдо към 31.12.2022 г. :	261 хил. лв.	(31.12.2021 г.: 253 хил.лв)
В т.ч.:	250 хил.лв.(главница)	250 хил.лв.(главница)
	11 хил.лв лихва	3 хил.лв лихва

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Дружеството ползва краткосрочен заем от Софарма АД при следните условия:

Договорен размер:	2,750 х. лв.	
Дата на отпускане:	08.01.2013 г.	
Лихвен процент:	3,5 %	
Падеж:	31.12.2023 г.	
Обезпечение:	Запис на заповед	
Цел на кредита:	Оборотни средства	
Салдо към 31.12.2022 г. :	1,344 хил. лв.	(31.12.2021 г.: 1,355 хил. лв.)
В т.ч:	1,302 хил.лв.(главница)	(31.12.2021 г.: 1,320 хил. лв.)
	42 хил. лв. лихва	(31.12.2021 г.: 35 хил. лв.)

Дружеството ползва лихвоносно финансиране от Софарма АД придобито по договор за цесия между банка ОББ и Софарма АД:

Договорен размер:	3,686 х. лв.	
Дата на отпускане:	08.01.2013 г.	
Лихвен процент:	3,95 %	
Падеж:	06.07.2025 г.	
Обезпечение:	Запис на заповед	
Цел на кредита:	Оборотни средства	
Салдо към 31.12.2022 г. :	3,757 хил. лв.	(31.12.2021 г.: няма.)
В т.ч:	3,686 хил.лв.(главница)	(31.12.2021 г.: няма)
	71 хил. лв. лихва	(31.12.2021 г.: няма)

Финансирането е обезпечено с залог на дълготрайни материални активи

<i>Задължения към свързани лица</i>	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Софарма АД	1,344	1,355
Дружество от ДОХ Група	-	14
Софарма АД	3,757	19
Медицински консумативи ООД	261	253
	5,362	1,641

32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

През 2017г. дружеството е поело ангажимент за самоучастие в размер на 2,500 х.лв. по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020, по проект за повишаване на енергийната ефективност. Проектът е на стойност 4,999 х.лв. и е със срок на изпълнение 24 месеца. Реализиран към 31.12.2021 г. на стойност 4,989 х.лв. и е получено плащане по договора в размер на 2,493 х.лв.

Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години след приключването на съответния проект да не извършва значими изменения, засягащи същността и условията за изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставените финансираня подлежат на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договорите са спазени.

33. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма съществени събития настъпили след датата на отчетния период, изискващи корекция или оповестяване в настоящия финансов отчет.

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА**

**„МОМИНА КРЕПОСТ“ АД
ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

2022 година

I. Обща информация за дружеството	3
1. Регистрация и предмет на дейност	3
2. Акционерна структура към 31.12.2022	3
3. Съвет на директорите	4
II. Развитие на дейността.....	4
1. Производствена дейност	4
2. Продукти	6
III. Информация по чл. 39 от Закона за счетоводството	7
1. Преглед на резултатите от дейността на дружеството и основни рискове пред които е изправено /член 39, т. 1 от Закон за счетоводството/	7
2. Рискови фактори за дейността.....	7
3. Оперативни рискове.....	11
4. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на „Момина крепост“ АД /член 39, т. 2 от Закон за счетоводство/, както и описание на състоянието на дружеството и разясняване на годишния финансов отчет /чл.247, ал.1 от Търговски закон/	15
5. Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет /член 39, т. 3 от Закон за счетоводство/	22
6. Бъдещо развитие на „Момина крепост“ АД /член 39, т. 4 от Закон за счетоводство и планирана стопанска политика през следващата година /чл.247, ал 3 от Търговски закон.....	22
7. Научноизследователска и развойна дейност /член 39, т. 5 от Закон за счетоводство/	22
8. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговски закон /член 39, т. 6 от Закон за счетоводство/	22
9. Наличие на клонове на предприятието /член 39, т. 7 от Закон за счетоводство/.....	23
10. Използвани финансови инструменти /член 39, т. 8 от Закон за счетоводство/	23
IV. Информация по чл.247 и чл. 240 б от Търговски закон	27
V. Допълнителна информация по Приложение 2 от Наредба 2 на КФН от 09.11.2021.....	30
VI.Допълнителна информация по Приложение 3 към Наредба 2 на КФН от 09.11.2021.....	36

I. Обща информация за дружеството

1. Регистрация и предмет на дейност.

Фирма „Момина крепост” АД е създадена през 1966 г. под името Промкомбинат „Етър”, с предмет на дейност: производство на изделия от каучук и пластмаса.

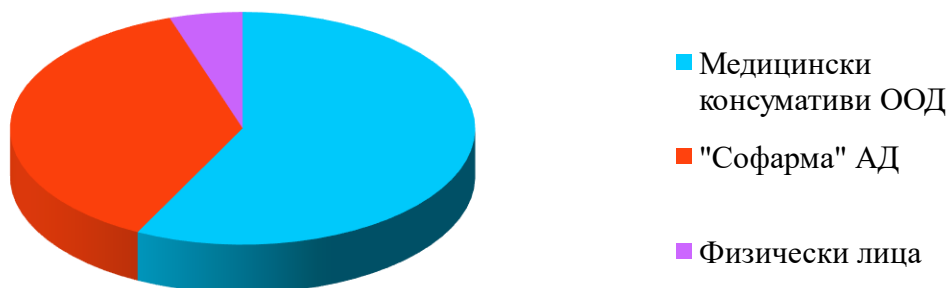
Със свое решение от 30.08.1991 г., ВтОС вписва в регистъра на търговските дружества по ф. д. № 3426/1991, том 5, стр. 252, парт. 26, едноличното акционерно дружество „Момина крепост”.

Преобразуването на „Момина крепост” ЕАД в акционерно дружество „Момина крепост” АД, е вписано по ф. д. № 3426/91 г., с решение на ВтОС от 25.04.1997 г., като резултат от раздържавяването на предприятието при масовата приватизация.

„Момина крепост” АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

2. Акционерна структура към 31.12.2022 г.

„Медицински консумативи“ ООД	- 57,45 %
„Софарма“ АД	- 37,46 %
Физически лица	- 5,09 %

3. Съвет на директорите.

Момина крепост АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от трима членове както следва:

Вълчин Стоянов Гаров	- Член на СД и Председател на СД до 28.02.2023
Стоян Вълчинов Гаров	- Член на СД и Председател на СД от 28.02.2023
Емануил Димитров Цветков	- Член на СД
Борис Анчев Борисов	- Член на СД

Към датата на одобрение на настоящия финансов отчет Съветът на директорите се състои от трима членове: Стоян Вълчинов Гаров – Председател на СД и членове - Емануил Димитров Цветков и Борис Анчев Борисов.

Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителен директор Емануил Димитров Цветков.

Собствеността на дружеството е изцяло частна и е разпределена между акционерите.

Седалището на фирмата е в гр. Велико Търново, ул. „Магистрална” № 23. Разположена е на една площадка и няма клонове.

II. Развитие на дейността

1. Производствена дейност.

„Момина крепост” АД е един от основните доставчици на българския пазар на широка гама от еднократни медицински изделия и реализира износ в различни страни.

Управлението на качеството е основен принцип, който се прилага в „Момина крепост” АД. От 1999 г., във фирмата действа сертифицирана система за управление на качеството, а през 2000 г., тя е първият производител в България, получил продуктов сертификат **СЕ марка**, за изработваните и предлагани на пазара медицински изделия.

На настоящия етап, „Момина крепост” АД притежава следните сертификати, издадени от сертифицираща организация SGS United Kingdom L.t.d. и SGS Belgium NV:

- ♦ ISO 9001:2015 – за медицински изделия и стоки за бита;
- ♦ ISO 13485:2016 – за медицински изделия;
- ♦ Директива 93/42/ЕЕС, променена от Директива 2007/47/ЕО – продуктов сертификат СЕ

марка, за всички медицински изделия.

Валидността на сертификатите по Директива 93/42/ЕЕС изтече на 27 януари 2023 год.

Първоначалните планове на ръководството включваха внедряване изискванията на MDR 2017/745, който заменя Директива 93/42/ЕЕС до края на 2022 година, за да не се прекъсне сертификационния процес и да продължи маркирането на медицинските изделия със СЕ 1639. За съжаление, този процес не приключи навреме по следните причини:

След търговски спор между „Момина крепост“ АД и фирма „Фаркол“ АД, започнал през 2021 г. и разглеждането на съдебен иск, нашето дружество първоинстанционно е обявено в несъстоятелност с Решение №43/03.06.2022 на Великотърновският окръжен съд, с което търговската дейност е прекратена за неопределен период. След разглеждане на случая от по-висши съдебни инстанции, с Определение № 631/01.12.2022 на Върховен касационен съд - гр. София е потвърдено Решение № 120/16.08.2022 на Апелативен съд Велико Търново за отмяна на несъстоятелността. Същото влиза в сила от 01.12.22г, а вписването в Търговския регистър е с Писмо - изх.№ 4571/21.12.22 на ВТОС. Видно от изложеното, около 7 месеца през 2022 година „Момина крепост“ АД не е функционирала нормално, включително и по отношение подготовката за преход към MDR. Освен това, последствията са налице и дори на настоящия етап не всички процеси са влезли в нормален ритъм и са се възстановили напълно.

„Момина крепост“ АД е предприела следните стъпки за нормализиране на сертификационния процес:

- Със сертифицираща организация – SGS е сключен договор № 23/KN/035/10.02.2023 за извършване на сертификационен процес по внедряване изискванията на Регламент (ЕС) 2017/745, като за проверка на съответствието са включени всички продукти, сертифицирани по Директива 93/42/ЕЕС;
- Пред изпълнителна агенция по лекарствата са направени постъпки и приложени необходимите документи за Предоставяне на Дерогация съгл. чл. 59 от Регламент (ЕС) 2017/745 поради неприложени процедури за оценяване на съответствието, посочени в чл. 52 от същия Регламент и в момента се чака резултата.

Производството на фирмата се извършва при контролирани условия, в съответствие с Добрата производствена практика /GMP изисквания/.

Благодарение на натрупания опит и установени традиции при въвеждане и прилагане на европейските директиви и стандарти, „Момина крепост“ АД, успешно прилага Закона за медицинските изделия и наредбите, касаещи дейността на фирмата.

През 2022 година в дружеството се извършва процес на преход от Директива за медицинските изделия № 93/42/ЕЕС към Регламент за медицинските изделия №: MDR 2017/745, който ще продължи и през 2023 г. Това е свързано с въвеждане на нови по-високи изисквания по отношение управление на качеството и произвежданите продукти. Системата за управление на качеството, разработена на базата на новия Регламент ще бъде сертифицирана от SGS съгласно сключения за целта договор.

„Момина крепост“ АД произвежда и реализира продукция в две направления:

- ◆ Медицински изделия за еднократна употреба;
- ◆ Пластмасови изделия с общо предназначение.

2. Продукти

Медицински изделия

- ◆ Инфузионни системи; системи за перфузия и катетри тип „Бътерфлай“
- ◆ Спринцовки двусъставни и трисъставни и хиподермични игли;
- ◆ Сонди, катетри и дренажи; уринаторни торби и урологични катетри;
- ◆ Кислородни маски и назални кислородни катетри, шпатули и клампи;
- ◆ Полиетиленови ръкавици, калцуни, диспенсери за калцуни;
- ◆ Еднократно медицинско облекло и бельо от НТТ, включващо: хирургично облекло, халати за посетители, предпазно и работно облекло за фармацевтичната и за хранително - вкусовата промишленост, шапки, бонета, маски, калцуни къси и тип ботуши; операционни чаршафи и постелъчно бельо;
- ◆ Стерилни сетове /комплекти от НТТ, включващи: хирургично облекло, операционно бельо, шапки, маски и др./;
- ◆ Контейнери за биологични, болнични и остри медицински отпадъци; контейнери за опасни отпадъци и контейнери лабораторни - удобни, практични, със стабилно затваряне, пригодени за унищожаване чрез изгаряне в инсеператор;

Стоки за бита и промишлеността.

- ◆ Туби с обем от 3, 5, 10 и 20 л, като се предлагат модели и за стифиране;
- ◆ Бидони 8, 25, 35, 50, 65, 100, 120 и 170 л. Произвеждат се с широка гърловина, удобни и практични за домакинството, винопроизводството и промишлеността. Предлагат се в два варианта – с кран и без кран;
- ◆ Кутия за сирене с обем 18 л. Изделията се произвеждат от материали, годни за контакт с храни;
- ◆ Пощенски кутии, които фирмата предлага на строителните предприемачи за бърз и лесен монтаж. Изработват се в два пастелни цвята, Комплектовани са с ключалка, осигуряваща защита на кореспонденцията;
- ◆ Касети за плодове; конуси за пътна сигнализация;
- ◆ Фиксатори за арматура, намиращи голямо приложение в строителството.
- ◆ Съдове за басейни

III. Информация по чл. 39 от Закона за счетоводството

1. Преглед на резултатите от дейността на дружеството и основни рискове, пред които е изправено /член 39, т. 1 от Закон за счетоводство/

Основни финансови показатели

Показатели	1-12/2022 BGN '000	1-12/2021 BGN '000
Приходи	1,957	2,683
Печалба / (загуба) преди лихви, данъци и амортизация (EBITDA)	(64)	415
Оперативна печалба / (загуба)	(398)	85
Нетна загуба	(598)	(43)

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Нетекущи активи	10,836	11,037
Текущи активи	5,345	5,881
Собствен капитал	2,745	3,330
Нетекущи пасиви	6,320	5,560
Текущи пасиви	7,116	8,028

2. Рискови фактори за дейността:

Рискът може да се класифицира по няколко различни начина. За целите на финансово отчитане, типовете рискове които влияят се делят най-общо на стратегически, финансови и бизнес рискове и операционни рискове.

Нивото на риск на фирмата зависи в голяма степен от комплексност и динамиката на индустрията, в която оперира предприятието, следователно възможността за предвиждане на пазарните нужди и тяхното обезпечаване. За пазара на медицински стоки се наблюдава сравнително постоянно търсене, с някои тенденции за промяна от едни продукти към други, като конкурентните стоки играят важна роля във възможността на предприятието за реализация. Може да се заключи, че пазарът за медицински стоки има високо ниво на комплексност и умерено ниво на динамичност. За пазара на стоки на бита се наблюдава по-сериозна сезонност на някои от стоките и съществува риск за ниска реализация в някои месеци от годината. Пазарът на стоки на бита има сравнително ниско ниво на комплексност и умерено ниво на динамичност.

2.1. Стратегически рискове

Международни рискове – икономически и политически

Икономическите рискове възникват преди извършването на транзакции и изискват глобално анализиране на позицията на компанията. Към момента „Момина Крепост“ АД внася стоки и материали от страни от и извън Европейския съюз, както и изнася готова продукция към страни от и извън Европейския съюз.

За намаляване на икономическите рискове се предвиждат следните действия:

- Извършване на транзакции в местна валута, когато е възможно. Избягване извършването на транзакции във валути с динамично променлив курс
- Запазяване със стоки и материали за по-дълъг срок при благоприятни валутни курсове със съответната страна

- Координиране на официални оферти, насочени към чужди страни спрямо валутните курсове, както и вземайки предвид икономическата ситуация на съответната страна

Предпазване от политически рискове, свързани с политическа активност в нашата и други страни, които биха могли да имат фатални последици за предприятието:

- Толерантност към чуждестранни бизнеси, включително партньори и клиенти
- Национални регулации и изисквания относно условия на труда или използването на специфични материали – за целта се следят и анализират законови предложения, както и потенциални промени по сертификациите на продуктите ни с цел да бъдем максимално подготвени за реагиране на новите изисквания.
- Промени в законодателството, засягащи такси и данъци – отново се анализират законови предложения с цел готовност за реагиране на промяна и планиране на бюджета и паричния поток в съответствие с промените

2.2. Финансови и бизнес рискове

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от управлението на дружеството съгласно политиката, определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

• Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти изцяло всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото еврото е с фиксиран курс спрямо лева по закон. Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

• Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск от евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите. За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Същевременно, то не е изложено на ценови риск на ценни книжа, доколкото сделки с този тип активи не е в обхвата на дейността му.

• Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато

са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит. Отсрочени плащания (продажби на кредит) се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия. Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор и главния счетоводител. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на дружеството. Също така ръководството на дружеството текущо наблюдава и регулира формиращата се концентрация на вземания по клиенти и контрагенти, а при формиране на такава от свързани лица - тя се управлява и от ръководството на компанията - майка.

- **Ликвиден риск**

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

- **Риск на лихвоносните парични потоци**

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Измерва се ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

- **Управление на капиталовия риск**

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала. Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

- **Оценяване по справедлива стойност**

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най - изгоден пазар. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчно обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най - надеждни,

адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Бизнес рисковете са свързани с анализ на конкуренцията, позициониране на предприятието и продуктите му на пазара, и въвеждане на краткосрочни стратегии за решаване на проблеми или постигане на необходимите резултати.

За разглеждане на бизнес рисковете се използва модел за разделяне на оперативната работа по групи и отдели с цел обвързване на съответния риск към отдел.

Като рискове свързани с основни дейности се възприемат:

- Вътрешна логистика, свързана с прехвърляне стоки и материали в предприятието – въведен е контрол на достъп до съответните съоръжения и зони
- Операции – отделите по доставки, производство, качествен и технологичен контрол работят в синхрон с цел оптимизирани процедури и бързо реагиране в случай на необходимост от промяна
- Доставки до клиенти – отдел логистика работи тясно с търговския отдел с цел обезпечаване на поръчките, както и съобразяване с други нужди на предприятието за използване на транспортните ресурси, като по този начин се оптимизира тяхното използване.
- Маркетинг и продажби – регистрират се всички заявки от клиенти; комуникацията с настоящите клиенти, както и търсенето на нови се синхронизира между членовете на търговския отдел с цел избягване дублирането на информация.
- Услуги свързани с клиентите – допълнителни специални изисквания и запитвания се записват, обработват и документират в папки с цел тяхното съхранение, анализ и подобряване нивото на задоволеност на клиентите

Рискове свързани с поддържащи дейности са:

- Инфраструктура – поддържа се на добро ниво, спазват се хигиенни изисквания и изисквания по чистотата
- Човешки ресурси – спазват се изисквания за възнаграждения, както и се предлагат допълнителни възможности за обучения и реализация
- Информационни технологии – въведена е поддръжка от външна фирма за нуждите на предприятието
- Закупуване на стоки и материали – отдел снабдяване сравнява поне три оферти от доставчици преди взимането на решение; Закупуването на съществени количества стоки и материали се одобрява от Изпълнителния директор

Разпределянето на рисковете по отдели позволява анализ на възможността на фирмата да обслужва клиенти спрямо процесите, които се извършват в нея. Също така това спомага за сравняване на фирмата с конкуренти и техните работни процеси, съответно общи рискове на индустрията за работните процеси. Създава се база за възможност за промяна в бизнес процесите с цел постигане на по-добро и конкурентно позициониране на предприятието, както и по-гладко и ефективно движение на информацията между различните отдели. За всеки отдел и процес се въвеждат резултатите, които се целят, и е възможно по-тясно следене на тяхната реализация, съответно се избягва риска от прехвърляне на отговорност.

3. Оперативни рискове, свързани с ежедневните работни процеси в предприятието

Общи типове контрол:

- Набиране на персонал – съществуват няколко нива на одобрение на нови служители – човешки ресурси, ръководител на съответния отдел, производствен директор. Това е с цел гарантиране избирането на подходящи кадри, които да допринасят на работата на предприятието, както и да се избегне риска от честа смяна на ръководни кадри или такива, изискващи по-дълъг период на обучение.
- Достъп до информация – контролира се чрез постоянен надзор чрез инсталация от камери, видимост на влизащ и излизащ персонал в предприятието, пароли за достъп до базата данни, физическо изолиране на зони – включително заключване на административни офиси и заключване на цехове и склад с ключ и печат, когато няма наличен персонал.
- Контрол свързан с оперативна работа и счетоводни операции

Основна цел на счетоводните процедури е адекватното събиране, обработване и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за степента на риск, на която е изложена финансовата система на дружеството. Счетоводните процедури трябва да осигуряват всеобхватност на стопанските процеси, като по този начин се минимизира рискът от загуба и изкривяване на информацията. Счетоводните процедури трябва да осигуряват подходящо структуриране на финансово-счетоводната информация за целите на управление на рисковете. Това се постига чрез детайлизиране и адекватно групиране на информацията от първичните счетоводни документи, на базата на индивидуалния сметкоплан и специализирано програмно осигуряване. Предпоставки за правилното функциониране на счетоводните процедури са:

- Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика. (правила за последващ контрол върху операциите, основните процеси и документи по текущо отчитане, месечно, тримесечно и годишно приключване)
- Осигуряване на необходимия информационен поток към счетоводния отдел (функции, отговорности и правомощия на звената на организационната структура по отношение на финансовото отчитане).
- Навременност на подаваната към счетоводния отдел информация (процедура по годишното счетоводно приключване).
- Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация
- Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране (правила и изисквания по контролите на приложените програми и общите ит контроли)
- Организационна структура на счетоводния отдел в съответствие с нуждите на дружеството, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията.

Към момента в голяма част от случаите положителния или отрицателния резултат от риска изисква извършване на корекции на базата на отчетения проблем. Тези корекции се въвеждат след сравнение на реалните и очакваните резултати. Политиката на дружеството трябва да се измести към предвиждане на разликите между планираните и реални резултати и предварителното осъществяване на действие с цел избягване на тази разлика.

Контрол върху счетоводни рискове:

- Паричен поток
- Задлъжнялост
- Инвентаризиране на материални и нематериални активи
- Инвестиции
- Кредитори
- Заеми
- Приходи и разходи

Контрол върху паричния поток, включващ рискове като:

- ✓ Плащания получени от компанията са правилно регистрирани в банката
- ✓ Банковите сметки са защитени
- ✓ Електронните подписи за потвърждение на банкови транзакции се пазят
- ✓ Плащанията са упълномощени по утвърдения ред на компанията – от изпълнителния директор
- ✓ Прехвърляния между банковите сметки са коректно отчетени и регистрирани
- ✓ Има адекватна прогноза на паричния поток която да гарантира че задълженията са отчетени и няма да се наруши допустимия овърдрафт.

Контрол върху риска от задължения:

- ✓ Правилно регистриране на фактурите.
- ✓ Плащания събрани от клиенти са правилно отчетени в архивите за задължения.
- ✓ Пропаднали дългове се отписват и се планират съмнителни взимания; За намаляване на риска по тази точна, с по-рискови клиенти се работи с проформа фактура, или единствено при изчистване на предишни задължения.
- ✓ Събирането на задължения е постоянен и ефективен процес, отчетат се резултатите от връзката със счетоводството и отдела по плащания на клиентите.
- ✓ Налични са проверки за всички оспорвания на плащания от клиенти.

Контрол върху риска от неправилно инвентаризиране на материални активи:

- ✓ Материалните активи периодично се проверяват чрез преброяване и сравняване с наличните в системата – извършва се годишна инвентаризация, както и допълнителни инвентаризации през годината по преценка.
- ✓ Материалните активи се оценяват в съответствие със счетоводните принципи валидни за предприятието.
- ✓ Има адекватни процедури за отчитане на заприходената стока от доставчици.
- ✓ Материалните активи се съхраняват по начин, недопускащ кражба, загуба или нараняване на активите.
- ✓ Активите са годни за употреба; стоки с изтекъл срок на годност или наранени такива се идентифицират и изхвърлят или – след одобрение от отдела качествен контрол – преупаковка и стерилизация.

Контрол за рискове свързани с инвестиции:

- Има физическо доказателство за собствеността на инвестиции, като документацията се съхранява в електромеханичен отдел.

- Периодично се преразглеждат всички инвестиции за да се определи дали те трябва да се запазят или ликвидират.
- Инвестициите се оценяват в съответствие със счетоводните стандарти, валидни за предприятието.
- Придобиването и ликвидирането на инвестиции се упълномощава и осчетоводява в съответствие с политиката на предприятието – след одобрение от Изпълнителния директор.

Контрол за рисковете свързани с кредитори:

- Доставка на материали се извършва след упълномощаване от Изпълнителния директор.
- Фактурите и касовите бележки са в съответствие с покупката.
- Фактурите получени от доставчиците се проверяват и сравняват с получената стока.
- Съхранява се документация за доказателство на извършените доставки и покупки.
- Плащанията на доставчици се упълномощават от Изпълнителния директор и се отчитат счетоводно.
- Протичат проверки във връзка с несъответстващи количества или качество с доставчиците; при открито несъответствие се договаря компенсация от страна на доставчика и се изисква доставка на първоначално договореното количество и качество от съответния продукт или материал.

Контрол за рисковете, свързани със заеми на предприятието:

- Дължимите количества са адекватно описани.
- Заемите се извършват единствено след одобрение от Изпълнителния директор.
- Заделят се адекватни провизии за заемите от счетоводството.

Приходи и разходи – контрол:

- Продажбата на продукция се документира адекватно (Проформа фактура, данъчна фактура, касова бележка, отпечатване в счетоводната програма) при извършване на транзакцията.
- Разходите се класифицират адекватно.
- Приходи и разходи се обвързват със съответния счетоводен период.
- Разходите се одобряват адекватно спрямо политиката на предприятието – единствено от Изпълнителния директор.

Контрол за рискове, свързани с плащания и компенсации на служители:

- Служителите се наемат в съответствие с одобрените процедури за човешки ресурси, съпроводени с необходимите проверки за новите служители
- Новите служители се одобряват от съответния управител на отдел, както и от екипа на личния състав.
- Компенсациите на служители са в съответствие с одобрените процедури за човешки ресурси
- Работното време на служителите се отчита адекватно; За целта се използват електронни карти за отчитане времето на влизане и излизане на служители, както и допълнителни проверки на портала на предприятието
- Отпуски и отсъствие по майчинство, както и извънредни часове работа, се одобряват спрямо политиката на компанията. Отсъствие на персонал от производството се одобрява от Производствения или Изпълнителния директор, а отсъствие на персонал от администрацията се одобрява единствено от Изпълнителния директор.
- Служители, които прекратят трудовите си отношения се премахват от системата за плащания

- Компенсациите на служители се проверяват за грешки в калкулацията преди одобрение
- Допълнителни компенсации се одобряват от Изпълнителния директор.

Контрол на рискове, свързани с допълнителни разходи на служители:

- Ползване на моторни превозни средства – засичане на изминати километри и сравнение с предварително зададените маршрути от търговски отдел и отдел доставки. Въведена е GPS система за по-строг контрол върху изминаваните километри
- Разходи за гориво и поддръжка – адекватни спрямо зададените маршрути и одобрени от ръководителя на отдел транспорт
- Разходи за мобилни и стационарни телефони, факс, ползване на интернет и други услуги
- Разходи за командировки – одобряват се от Изпълнителния директор при предоставено доказателство за потенциалните ползи за компанията
- Разходи, свързани с развличане и забавление на личния състав – одобряват се от Изпълнителния директор (тийм билдинг и др.)

Риск свързан с измами, анализ на индикатори:

Следните сигнали, свързани с измами и/или кражби са въведени:

- Вътрешен контрол за съхранение на информацията – заключване на стаите на отделите когато няма служители от съответния отдел; въвеждане на персонални пароли за достъп до счетоводната система
- Въведена система от камери, покриващи площта на предприятието, до които има достъп Изпълнителния директор и отдел охрана.

4. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на „Момина крепост“ АД /член 39, т. 2 от Закон за счетоводство/, както и описание на състоянието на дружеството и разясняване на годишния финансов отчет /чл.247, ал.1 от Търговски закон/

Приходи по пазари	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
България	1,010	2,600
Европа	947	83
	1,957	2,683

Продажби по продукти – вътрешен пазар	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Бласови изделия	241	722
Спринцовки с и без игла	303	737
Хирургически облекла	306	738
Системи, сонди, катетри	106	135
Игли	15	239
Уринаторни торби	39	29
	1,010	2,600

Продажби по продукти – износ	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Пломба за тотове	41	52
Спринцовки	906	17
Халати	-	14
	947	83

Приходи, според момента на тяхното признаване	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Продукция, прехвърляна към определен момент	1,957	2,683
	1,957	2,683

Други доходи от дейността	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Приходи от продажба на материали	8	2
Отчетна стойност на продадени материали	(3)	(1)
Печалба от продажба на материали	5	1
Приходи от продажба на стоки	812	1,224
Отчетна стойност на продадените стоки	(545)	(686)
Печалба от продажба на стоки	267	538
Приходи от продажба на ДМА	15	126
Балансова стойност на продадените ДМА	(13)	(60)
Печалба от продажба на ДМА	2	66
Приходи от услуги	58	99
Приходи от финансираня	225	123
Други доходи	38	3
Общо други доходи от дейността	595	830

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Разходи за дейността		
Разходи за суровини и материали	(1,190)	(1,513)
Разходи за външни услуги	(484)	(538)
Разходи за персонала	(1,056)	(1,387)
Разходи за амортизация	(334)	(330)
Други разходи за дейността	(104)	(133)
Общо разходи за дейността	(3,168)	(3,901)
	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
СОБСТВЕН КАПИТАЛ		
Основен акционерен капитал	1,691	1,691
Резерви	2,619	2,608
Неразпределена печалба	(1,565)	(969)
	2,745	3,330
	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
ПАСИВИ		
Нетекущи задължения		
Пасиви по отсрочени данъци	225	220
Задължения към персонала при пенсиониране	80	88
Разсрочен доход от финансиране	2,089	2,189
Задължения към свързани лица	3,757	-
Задължения по заеми	-	2,902
Задължение по лизинг	169	161
	6,320	5,560
	31.12.2022	31.12.2021
Текущи задължения		
Търговски задължения	4,603	4,284
Банкови заеми	-	1,644
Задължения към свързани лица	1,605	1,609
Задължения по получени търговски заеми	409	-
Задължения към персонала и за социално осигуряване	210	192
Разсрочен доход от финансиране	99	99
Задължение по лизинг	61	69
Други текущи задължения	129	131
	7,116	8,028
ОБЩО ПАСИВИ	13,436	13,588
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	16,181	16,918

	31.12.2022	31.12.2021
АКТИВ	BGN '000	BGN '000
Нетекущи активи		
Имоти, машини и оборудване	10,795	10,993
Нематериални активи	22	25
Инвестиции на разположение и за продажба	19	19
	10,836	11,037
Текущи активи		
Материални запаси	3,736	4,307
Търговски вземания и предоставени аванси	1,474	1,415
Вземания от свързани предприятия	-	4
Други вземания и предплатени разходи	74	127
Парични средства и парични еквиваленти	61	28
	5,345	5,881
ОБЩО АКТИВИ	16,181	16,918
	31.12.2022	31.12.2021
Нетни парични потоци от оперативна дейност	687	328
Нетни парични потоци от / (използвани) в инвестиционна дейност	(66)	(1,731)
Нетни парични потоци от / (използвани във) финансова дейност	(588)	1,328
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	33	(75)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	28	103
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	61	28

“Момина крепост“ АД реализира продукцията си в два основни канала:

- Вътрешен пазар
- Експорт

“Момина крепост“ АД произвежда и реализира продукция в две направления:

- Медицински изделия за еднократна употреба
- Пластмасови изделия с общо предназначение

АНАЛИЗ НА ПРОДАЖБИТЕ ЗА 2022 СПРЯМО 2021 Г.

1. Продажби на стоки и продукция по направления и по стокови групи

ПРОДАЖБИ	лв 2022	лв 2021	2022/2021
Продажби на завода	2 777 676	3 932 029	(29)%
Продажби мед. изделия	2 550 258	3 222 532	(21)%
Продажби СБП	227 418	709 497	(68)%

ПРОДАЖБИ	в натура 2022	в натура 2021	2022/2021
Продажби на завода	48 933 719	76 752 261	(36)%
Продажби мед. изделия	48 897 212	76 509 289	(36)%
Продажби СБП	36 507	242 972	(85)%

Както е видно от табличните изображения, приходите от продажби през 2022 г. са спаднали спрямо 2021г. с 29%. Това се дължи основно на търговския спор и последвалите го съдебни дела на Момина крепост АД със свой контрагент и неосъществена в своята пълнота и ритмичност търговска дейност. В резултат на създалата се ситуация приходите от мед. изделия са намалели с 21%, докато при СБП спадът е с 68%.

Момина крепост АД е продала с близо 85% по-малко бройки стоки за бита и промишлеността през 2022 г. в сравнение с 2021 г. и с 36% по-малко бройки медицински изделия. Делът на медицинските изделия в общите продажби е 99,93%, а на стоките за бита 0,07% в натура, като тенденцията през последните години е делът на медицинските изделия да нараства непрекъснато.

По отношение на намалените продажби на СБП дори тежката инфлационна обстановка не оказва въздействие, а прекъснатата и нарушена търговска дейност. Но доколкото беше възможно търсенето беше по-голямо от възможностите за предлагане, което е все пак много висока оценка на произвежданите изделия от Момина крепост АД, качествени и проверени във времето. Наблюдаваше се на пазара на СБП голямо разнообразие от вносни сходни артикули на доста по-ниски цени, но въпреки това нашите артикули са търсени и предпочитани от постоянни и нови клиенти.

Нарасналият дял на медицински изделия би могло да се каже, че основно е повлиян от продължилата глобална пандемия на Ковид-19 и нарушени международни вериги на доставки. Много от нашите клиенти предпочитат сигурен и утвърден производител в България, респ. Европа. В тази ситуация Момина крепост АД предлага достъпни цени, изключително голяма номенклатура от изделия, утвърдено и доказано качество, добра локация и бързи доставки. Поради тези предимства към клиентите се добавят, както малки медицински практики, големи медицински центрове, болници, фармацевтични производители и клинични лаборатории. Нараства и интереса от чужбина.

Благодарение на внедрените от Компанията високотехнологични линии за производство на трисъставни спринцовки се постигна много по-голяма производителност, което прави продуктите конкурентноспособни в ценово отношение и възможност за ангажираност с по-големи обеми поръчки.

2. Направление СБП

Голяма част от продажбите - 93% на СБП минават през дистрибуторите.

Като цяло приходите от дистрибутори бележат спад през 2022г. Това може да се обясни с прекъснатата търговска дейност.

3. Износ

През 2022 г. е реализиран значителен износ, чийто дял е 61% от общите продажби. Освен износ на тотове за Сърбия, който продължава и през 2023 г. бяха реализирани продажби на спринцовки и игли за Мароко, спринцовки, сонди и катетри за Молдова.

Основни канали за продажба	лв 2022	лв 2021
Вътрешен пазар	1 093 025	3 853 907
Експорт	1 684 651	78 122
ОБЩО	2 777 676	3 932 029
Дял на експорт в %	61%	2%

Реализация на продукцията извън територията на България е една от най-приоритетните задачи на „Момина крепост“ АД за периода 2023-2025 г., базирайки се на засилен интерес от европейски и извън европейски компании.

4. ЦЕЛИ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Направление мед.изделия - Отчитайки статуквото на пазар, пазарен дял, изисквания на клиентите, относно качество/цена, вноса на аналогични продукти от Китай основно, Момина Крепост АД ясно осъзнава нуждата от промяна. За да бъдем конкурентноспособни сме анализирали нуждите на пазара – продукт-качество-цена, нужните ресурси и планирали действия по реализация. В тази връзка Дружеството извърши значителни инвестиции в ново високотехнологично оборудване за производство на медицински изделия в периода 2018-2020г., което оборудване ще повиши ефективността на производството като цяло – количествено / увеличаване на производственият капацитет и енергийната и производствена ефективност / и качествено – чрез замяна на ръчни процеси с автоматизирани такива.

Новото високотехнологично оборудване ще ни позволи да оптимизираме производствени разходи, да повишим качеството на предлаганите медицински изделия, да бъдем конкурентни на вносните такива, да възвърнем пазарния си дял на вътрешен пазар и най-важното ще имаме достатъчно мащабен производствен капацитет за да поемем поръчки от всички потенциални нови пазари.

Общата сума на инвестицията по проекта е 4 998 900.20 лв., от които 2 499 450.09 лв. безвъзмездна финансова помощ от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. (2 124 532.57 лв. европейско и 374 917.52 лв. национално съфинансиране) и 2 499 450.11 лв. собствено съфинансиране.

Целта на проекта е закупуване на ново модерно високотехнологично оборудване за производство на спринцовки с цел подмяна на старото такова. Проектът е осъществен в периода 2018-2020г. В момента поетапно се натоварва новото оборудване, което ще позволи да отговорим на завишеното търсене на вътрешния и външния пазар на спринцовки и игли във връзка с масовите ваксинации срещу Ковид-19.

Направление стоки за бита и промишлеността - всяка една от категориите е с голям потенциал за развитие, проблемът е, че машините са много стари и често създават проблеми.

Огромен потенциал има в категорията Съдове за басейн, тъй като продуктът е силно нишов, с отлично качество, не е толкова ценово чувствителен и таргет клиентите са готови да заплатят цена за качество. Продуктът показва стабилен тренд на покачване на продажбите и с постоянна работа от страна на Търговски Отдел за презентирането му на всички потенциални специализирани фирми за изграждане и обслужване на басейни, този продукт носи огромен пазарен потенциал.

Категориите Бидони и Туби произвеждани от Момина Крепост АД притежават огромно предимство пред останалите на пазара, бидейки сертифицирани за употреба в досег до хранителни и фармацевтични продукти. Коеито ни прави един от малкото производители на такива продукти, които могат да се използват за промишлени цели – опаковане, съхранение и транспортиране на хранителни и фармацевтични продукти.

Това предимство трябва да се презентира и използва по-добре, да бъде презентирано на всички производствени предприятия в бранша, за да се усвои потенциала на продуктите и да се реализира производство и приходи в пъти по-големи.

Екология и опазване на околната среда

“Момина крепост” АД организира производството си в съответствие с нормативните документи, касаещи екологията и опазването на околната среда. Основните технологични процеси, прилагани във фирмата - лееене под налягане, екструдирание и бласформоване, са безотпадни и не замърсяват околната среда.

Прилагат се мерки за разделно събиране на производствените и битови отпадъци.

Правилата за действията на персонала в тази насока са описани в утвърдени процедури и инструкции към Системата за управление на качеството. На персонала се извършва подходящо обучение, свързано с опазването на околната среда.

Стриктно се изпълняват задълженията, свързани с изпълнение на изискванията на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки.

“Момина крепост” АД има сключен договор с ЕКОБУЛПАК – Национална организация за разделно събиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки.

Персонал

Към 31.12.2022 г. средно-списъчният брой на служителите в „Момина крепост“ АД е 43 (при 61 към 31.12.2021 г.). В таблицата по-долу е посочена в детайли информация, относно персонала в дружеството.

ЧИСЛЕННОСТ НА ПЕРСОНАЛА

Възраст	Към 01.01.2022	Към 31.12.2022
18-30	7	1
31-40	13	11
41-50	12	12
51-60	22	13
Над 60	7	10
Общ брой	61	47

А. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАНИЕ

Образование	Към 01.01.2022	Към 31.12.2022
Висше	24	25
Средно специално	16	12
Средно	21	10
Основно и по-ниско	-	-
Общо	61	47

В. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА ПО КАТЕГОРИИ

Категория персонал	Към 01.01.2022	Към 31.12.2022
1 – Ръководители	5	4
2 – Специалисти	6	3
3 – Техници и приложни специалисти	5	6
4 – Помощен административен персонал	6	4
5 – Персонал зает с услуги на населението	-	-
7 – Квалифицирани работници	9	12
8 – Машинни оператори и монтажници	24	15
9 – Професии не изискващи Специална квалификация	6	3
ОБЩО:	61	47

През 2022 г., средствата за работна заплата на персонала се формират на база основни заплати по трудов договор и съгласно прилаганите системи за заплащане на труда. Допълнителните трудови възнаграждения по Кодекса на труда са изплащани в съответствие с установените им размери в нормативните документи и КТД.

Провеждането на ефективно обучение по утвърдени програми и графици за обучение, има за цел повишаване на професионалната квалификация на персонала.

В дружеството периодично се провеждат медицински прегледи и се поддържат безопасни условия на труд.

Работещите при специфични условия получават лични предпазни средства.

5. Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет /член 39, т. 3 от Закон за счетоводство/

Няма съществени събития настъпили след датата на отчетния период, изискващи корекция или оповестяване в настоящия финансов отчет.

6. Бъдещо развитие на „Момина крепост“ АД /член 39, т. 4 от Закон за счетоводство и планирана стопанска политика през следващата година /чл.247, ал 3 от Търговски закон/

Вероятното бъдещо развитие на предприятието

За изтеклата 2022 година бяха предвидени мерки, които да доведат до подобрения, свързани с производството, работната среда и др. По-голямата част от тези намерения не са осъществени по причини, които бяха разгледани в този доклад. Реализацията им се предвижда да продължи през настоящата 2023 година. Това са следните мероприятия: поетапно обновяване на хладилната инсталация; разширяване на стерилизационния участък; поетапна подмяна на климатиците и ремонт на производствените помещения, подмяна на осветлението с Led осветление; осъществяване на проучвания за закупуване на оборудване за цялостно производство на хиподермични игли.

7. Научноизследователска и развойна дейност / член 39, т. 5 от Закон за счетоводство /

Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

Сериозно подобрение по отношение качеството, надеждността и снижаване на себестойността беше постигнато при производството на спринцовки. Изделията от новите линии са изпълнени в олекотен съвременен вариант. Спринцовките отговарят напълно на най-новите изисквания на международните технически стандарти. При производството на цилиндри се използва специална марка полипропилен – рандом кополимер, предназначен от производителя за такъв тип детайли.

Разработен е нов сайт на фирмата, като е подобрена функционалността му. Разработени са нови групови и транспортни опаковки за спринцовки с оптимален размер и дизайн.

Внедрен беше нов дизайн и размери на кутии и кашони за опаковка на спринцовки и игли. Това подобрение е в отговор на клиентите от страната, които започнаха да предпочитат спринцовките да са опаковани във вътрешна кутия, а не само в кашони както беше стария вариант.

През 2022 година няма разработени нови изделия – медицински и стоки за бита.

Всички настъпили промени в производството през годината са обезпечени с необходимата техническа, технологична и конструктивна документация, а също така са отразени в процедурите и инструкциите от системата за управление на качеството.

Започна актуализацията на Техническите досиета за медицинските изделия, като в документите се въвеждат изискванията на Регламента за медицинските изделия – MDR 2017/745. Този процес ще бъде продължен и финализиран през 2023 година.

В „Момина крепост“ АД беше проведен успешен контролен одит на внедрената система за енергийна ефективност от сертифицираща организация „Тюф Рейнланд България“, за което е издаден сертификат;

През 2022 година не е провеждан контролен одит на СУК от сертифицираща организация SGS.

8. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговски закон /член 39, т. 6 от Закон за счетоводство/

Дружеството няма придобити и прехвърлени за периода собствени акции за отчетния период.

9. Наличие на клонове на предприятието / член 39, т. 7 от Закон за счетоводство /

„Момина крепост“ АД няма клонове.

10. Използвани финансови инструменти / член 39, т. 8 от Закон за счетоводство/

Структурата на финансовите активи на Дружеството към 31 декември е посочена по-долу. Тя включва следните категории финансови инструменти:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Финансови активи		
Финансови активи на разположение и за продажба	19	19
Вземания от свързани предприятия	-	4
Търговски вземания	1,296	1,256
Други вземания	29	36
Парични средства и парични еквиваленти	61	28
Общо финансови активи	1,405	1,343

а/ Цел и политика на предприятието по управление на финансовия риск

Политиката за управление на риска е фокусирана върху установяване, управление, наблюдение и оценка на рисковете които биха имали влияние върху процеса на финансово отчитане и изготвяне на финансови отчети.

Рисковете, имащи отношение към надеждното финансово отчитане, включват външни и вътрешни събития, сделки и обстоятелства, които могат да възникнат и да се отразят негативно върху способността на дружеството да иницира, регистрира, обработва и отчита финансови данни, съответстващи на твърденията за вярност, направени от ръководството във финансовия отчет.

Оценката на риска включва следните действия:

♦ **Идентифициране на рисковете:**

Това е етап от процеса на управление на риска, при който се откриват рисковете, които биха могли да повлияят негативно върху заложените цели на дружеството. Идентифицирането на рисковете, които са свързани с постигането на стратегическа или оперативна цел може да бъде описано най-общо по следния начин: анализ на основните дейности свързани с постигането на всяка една стратегическа или оперативна цел; определяне на неблагоприятните рискове, които могат да настъпят и да повлияят на съответната дейност или процес.

Идентифицирането на рисковете се състои в установяване на потенциалните събития, които могат да повлияят негативно при реализиране на целите на дружеството. При идентифициране на рисковете се отчитат както външни така и вътрешни рискови фактори в следствие на което за една цел могат да бъдат идентифицирани няколко риска. Методи за идентифициране на рисковете са: анализ на процеси и дейности; анализ на документи; анкетни карти и интервюта със служители; други методи по преценка на ръководството.

♦ **Оценка и анализ на идентифицираните рискове:** Анализът на риска е вторият етап от процеса по управление на риска. През този етап се изследва предполагаемата честота от възникване на конкретни рискове и въздействието, което ще имат върху дейността на дружеството.

Ръководството на „Момина крепост“ АД приема подхода за даване на обща оценка на всеки идентифициран риск с качествената му характеристика – нисък, среден, висок, определена чрез качествената оценка на вероятността от настъпването му и неговото влияние – ниско, средно, високо.

♦ **Реакция на рисковете**

Толериране на риска: Приемане на риска на нивото на което е оценен. Такава реакция е възможна само, ако оценката на остатъчния риск е в рамките на приемливото ниво, или са на лице ограничени възможности за предприемане на ефективни действия.

Ограничаване на риска: Въвеждане на контролни дейности, целящи ограничаване на въздействието и /или вероятността от настъпването му. Целта е да се въведат мерки чрез които да се ограничи риска до приемливо ниво.

Прехвърляне на риска: В случай, че риска е неприемливо висок се търси възможност за прехвърлянето му или споделянето му с друга организация. Напр. партньорски споразумения или осигуряване на определени дейности като външна услуга.

Прекратяване: Намаляване и/или ограничаване на вероятността от настъпването и/или влиянието на риска, чрез прекратяване на дейността, която го поражда.

♦ Документиране

Всяка основна дейност свързана с управлението на риска се документира с цел осигуряване на проследимост на целия процес. Документът, в който се описва процеса на управление на риска е Регистър на риска на финансово-счетоводната дейност на „Момина крепост“ АД.

б/ Експозиция на предприятието по отношение на ценови, кредитен, ликвиден риск и риска на паричния поток

- **Валутен риск**

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти изцяло всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото еврото е с фиксиран курс спрямо лева по закон. Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

- **Ценови риск**

Дружеството е изложено на ценови риск от евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите. За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Същевременно, то не е изложено на ценови риск на ценни книжа, доколкото сделки с този тип активи не е в обхвата на дейността му.

- **Кредитен риск**

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудно събираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит. Отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия. Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор и главния счетоводител. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на дружеството. Също така ръководството на

дружеството текущо наблюдава и регулира формиращата се концентрация на вземания по клиенти и контрагенти, а при формиране на такава от свързани лица - тя се управлява и от ръководството на компанията - майка.

- **Ликвиден риск**

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. Съществено влияние върху ликвидността на дружеството може да окаже изменението на курса на долара във връзка с доларовите позиции на украинския пазар и динамиката на пазара, ако се отклони от прогнозните очаквания. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

- **Риск на лихвоносните парични потоци**

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Измерва се ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала. Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

IV. Информация по чл.247 и чл. 240б от Търговски закон

1. По чл.247 от ТЗ

1.1. чл. 247, ал.1 Информация относно протичането на дейността и състоянието на дружеството и разяснения относно годишния финансов отчет

В раздел II, т.1 е описана дейността и състоянието на дружеството и се разяснява годишния финансов отчет.

1.2. чл. 247, ал.2 Друга задължителна информация, която се посочва в доклада за дейността

1.2.1 Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на СД, в качеството им на членове на Съвета на директорите.

• Вълчин Стоянов Гаров – Председател на СД от 24.08.2020 г.	18 000,00 лв.
• Борис Анчев Борисов – Член на СД от 23.06.2016 г.	16 363,78 лв.
• Емануил Димитров Цветков - Член на СД от 23.06.2016 г.	16 363,78 лв.

Пълния размер на възнагражденията, получени общо през 2022 година от членове на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД, възлиза на 91 410,19 лв., в т.ч. В тази сума са включени и възнагражденията на Изпълнителния директор, който е и член на Съвета на директорите.

1.2.2 Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на СД през годината акции и облигации на дружеството

Към 31.12.2021 г. членовете на Съвета на директорите не са притежавали акции в дружеството.

Към 31.12.2022 г. членовете на Съвета на директорите не притежават акции в дружеството.

1.2.3 Права на членовете на СД да придобиват акции и облигации на дружеството

Уставът на „Момина крепост“ АД не предвижда ограничения за правото на членовете на съвета на директорите да придобиват акции и облигации на дружеството.

1.2.4. Участие на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

1.2.4.1 Участие на членовете на Съвета на директорите с повече от 25 на сто от капитала на други дружества:

Вълчин Стоянов Гаров – Председател на СД

Контролира или притежава пряко/непряко значителен дял (над 25%) от капитала на следните дружества:

1. „Медицински консумативи“ ООД – Съдружник
2. „Гаров ГСК“ ЕООД – Собственик
3. „Витоша Трейд Естейтс“ ЕООД – Собственик
4. „САВ Пропърти“ ООД – Съдружник
5. „Медикълс Дивайс“ ООД – Съдружник

Емануил Димитров Цветков – член на СД

Контролира или притежава пряко/непряко значителен дял (над 25%) от капитала на следните дружества:

1. Велика България – Симеон Велики-888г.-Емануил Цветков ЕТ - Собственик
2. Медикълс Дивайс ООД - Съдружник
3. „АВЕ Холд Груп“ ЕООД – Собственик

Борис Анчев Борисов - член на СД

Не притежава над 25 % от капитала на други дружества.

1.2.4.2 Участие на членовете на Съвета на директорите в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Вълчин Стоянов Гаров – Председател на СД

Участва в управителен / контролен орган в следните дружества:

1. „Гаров – ГСК“ – ЕООД – Управител
2. „Гаритдж инвестмънт мениджмънт“ ЕООД – Управител
3. „Витоша Трейд Естейт“ – Управител
4. „Ви Ей Джи Прайм“ ЕООД – Управител
5. „САВ Пропърти“ ООД - Управител
6. „Рибената ферма“ АД – Член на Съвета на директорите
7. „Момина крепост“ АД – Председател на Съвета на директорите
8. „Многопрофилна болница за активно лечение – доверие“ АД – Член на Съвета на директорите
9. „Българска федерация по самбо“ – Член на управителен съвет

10. „Медикълс Дивайс“ ООД – Управител

Емануил Димитров Цветков – член на СД

Участва в управителен / контролен орган в следните дружества:

1. „Момина крепост“ АД – Изпълнителен член на СД

2. „Велика България – Симеон Велики-888г.-Емануил Цветков“ ЕТ – Представляващ

3. „Медикълс Дивайс“ ЕООД – Управител

4. „Спортен клуб по борба Радослав Великов – Михаил Ганев“ Сдружение – Член на управителен съвет

Борис Анчев Борисов – член на СД

Участва в управителен / контролен орган в следните дружества:

1. „Телсо“ АД – Изпълнителен член на Съвета на директорите

2. „Калиман - РТ“ АД – Изпълнителен член на Съвета на директорите

3. „Фармалогистика“ АД – член на Съвета на директорите

4. „Софпринт груп“ АД – член на Съвета на директорите

5. „Индустриален Холдинг-Доверие“ АД – Изпълнителен член на Съвета на директорите

6. „Дунав“ АД, гр. Русе – Член на Съвета на директорите

7. „Доверие - Капитал“ АД – Член на Управителен съвет и Изпълнителен директор

8. „Многопрофилна Болница за Активно Лечение - Доверие“ АД – Член на Съвета на директорите

9. „Момина крепост“ АД – член на Съвета на директорите

10. „Медицински център – Доверие“ АД - член на Съвета на директорите

11. „Доверие- Брико“ АД – член на Надзорния съвет

12. Сдружение „Асоциация на дружествата със специална инвестиционна цел“, Представляващ и Председател на Управителния съвет

13. Сдружение Национален комитет в България на Международната Търговска Камара“ – член на Управителния съвет

14. „Софарма Имоти АДСИЦ“ – София – Изпълнителен член на Съвета на директорите

15. „Софарма Трейдинг“ АД – Прокурист

16. „СОФАРМАСИ МС“ С.Р.Л. Република Молдова – Управител

17. „ВЕТА ФАРМА“ АД - Член на Съвета на директорите

2. Информация по чл. 240 б от ТЗ относно задължението на членовете на съветите да уведомяват писмено съвета на директорите, съответно управителния съвет, когато те или свързани с тях лица сключват с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Договори по чл. 240 б, сключени през годината.

През 2022 г. няма сключени договори, които излизат извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

V. Допълнителна информация по Приложение 2 от Наредба 2 на КФН от 9 Ноември 2021.

1. Информацията, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента („Момина крепост“ АД) като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Информацията за стойностното изражение на приходите от продажби с посочване на техния дял, е посочена в раздел III от настоящия доклад.

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари са посочени в раздел III от настоящия доклад.

Основни клиенти на дружеството с относителен дял над 10 % в приходите от продажби за 2022 г. са: STE Reacting и Агарта ЦМ ЕООД. За 2022 г. няма доставчици, чиито относителен дял надхвърля 10 % от общите разходи по предоставени услуги и материали.

3. Информация за сключени съществени сделки, които биха довели до промяна на приходите, печалбата или друг финансов показател по смисъла на параграф 1 т. 8 от допълнителните разпоредби на ЗППЦК /водят или може основателно да се предположи, че ще доведат до благоприятна или неблагоприятна промяна в размер на 5 или повече на сто от приходите или печалбата на емитента, от друг финансов показател, както и от пазарната цена на издадените от емитента ценни книжа/.

Няма такива.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът е страна, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество, е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Информация относно сделките, сключени между „Момина крепост“ АД и свързани лица през отчетния период е посочена в приложение към годишния финансов отчет „Сделки със свързани лица“.

През 2022 „Момина крепост“ АД не е сключвала сделки, които са извън обичайната ѝ дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия .

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

След търговски спор между „Момина крепост“ АД и фирма „Фаркол“ АД, започнал през 2021 г. и разглеждането на съдебен иск, нашето дружество първоинстанционно е обявено в несъстоятелност с Решение №43/03.06.2022 на Великотърновският окръжен съд, с което търговската дейност е прекратена за неопределен период. След разглеждане на случая от по-висши съдебни инстанции, с Определение № 631/01.12.2022 на Върховен касационен съд - гр. София е потвърдено Решение № 120/16.08.2022 на Апелативен съд Велико Търново за отмяна на несъстоятелността. Същото влиза в сила от 01.12.22г, а вписването в Търговския регистър е с Писмо - изх.№ 4571/21.12.22 на ВТОС. Видно от изложеното, около 7 месеца през 2022 година „Момина крепост“ АД не е функционирала нормално, включително и по отношение подготовката за преход към MDR. Освен това, последствията са налице и дори на настоящия етап не всички процеси са влезли в нормален ритъм и са се възстановили напълно.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване на финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Няма такива сделки.

7. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране

„Момина крепост“ АД притежава 170 броя акции от „ОЗОФ Доверие ЗАД“ АД, гр. София, които представляват 0,33 % от капитала на дружеството.

8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

Информация за сключените от „Момина крепост“ АД договори за заеми са посочени в годишния финансов отчет в приложения: „Банкови заеми“ и „Сделки със свързани лица“.

9. Информация за отпуснатите от емитент, съответно от лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или от техни дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви.

„Момина крепост“ АД няма сключени договори за заем в качество на заемодател или предоставени гаранции.

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

През отчетния период няма извършена нова емисия ценни книжа.

11. Анализи на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

Дружеството няма публикувани прогнози за финансови резултати.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

През 2022 г. „Момина крепост“ АД е обслужвала всичките си задължения навреме. Не са били налице заплахи от невъзможност за обслужване на задължения и предприемане на мерки за отстраняването им.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Оценката на възможностите за реализация на инвестиционните намерения е отразена по-горе в доклада.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

През отчетния период не са настъпили промени в основните принципи на управление на „Момина крепост“ АД.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Дружеството има изградена система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете. Във връзка с процеса на финансово отчитане, финансовите отчети се изготвят в съответствие с

Международните стандарти за финансови отчети. Текущата финансово-счетоводна дейност на дружеството е обект на периодичен контрол и анализ от страна на управителния орган. В компанията има утвърдена практика за периодично обсъждане на текущите финансови резултати от дейността на дружествата, с оглед осигуряване изпълнение на бизнес-програмите им и прецизен анализ на възможностите за осъществяване на бъдещи инвестиционни проекти. Информацията се разглежда в т.3 от Декларация за корпоративно управление съгласно чл.100н, ал 8 от ЗППКЦ, която е отделен доклад, публикуван заедно с доклада за дейността.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

През отчетната финансова година няма промяни в управителните и надзорните органи.

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППКЦ, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППКЦ, или произтичат от разпределение на печалбата, включително: а) получени суми и непарични възнаграждения; б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент; в) сума, дължима от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППКЦ, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

а) получени суми и непарични възнаграждения;

Информация за размера на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД е посочена в раздел IV от настоящото изложение.

Възнаграждението, получено общо през 2022 год. от членовете на Одитния комитет възлиза на 25 020 лв.

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

Няма такива

в) сума, дължима от емитента или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения;

За отчетния период Дружеството не дължи суми за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения на членовете на Съвета на директорите.

18. Информация за притежавани от членовете на управителните и контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа – вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите;

Към 31.12.2022 г. членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД не притежават акции в дружеството.

19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещи периоди могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Няма договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания.

21. Имена на директора за връзки с инвеститора, включително телефон, електронна поща и адрес за кореспонденция.

Директор за връзки с инвеститорите
Анелия Стефанова Генова,
тел. 062 / 621 504,
адрес за кореспонденция - гр. Велико Търново, ул. „Магистрална” № 23

22. Нефинансова декларация по чл. 41 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на индивидуална основа, съответно по чл. 51 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на консолидирана основа, когато е приложимо.

Дружеството не изготвя Нефинансова декларация съгласно Закона за счетоводство.

23. Друга информация по преценка на дружеството.

Няма такава.

VI. Допълнителна информация по Приложение 3 към Наредба 2 на КФН от 9 Ноември 2021 година

1. Информация относно ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

Към 31 Декември 2022г. Момина крепост АД няма ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка

2. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Съгласно Книгата на акционерите към 31.12.2022 г. няма акционери физически лица, притежаващи над 5% от акциите с право на глас.

Акционери – юридически лица, притежаващи над 5 % от капитала към 31.12.2022 год.

Акционери-юридически лица	Брой акции	% от капитала
„Медицински консумативи“ ООД, гр. София, ж.к. „София парк“, Търговска зона, бл. 16 Б, ЕИК 205403224	971 464	57,45%
„Софарма“ АД, гр. София, ул. „Илиенско шосе“ № 16, ЕИК 0831902088	633 598	37,46%

3. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма акционери със специални контролни права.

4. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

На 15.03.2021 г е сключено споразумение между Софарма АД и Медицински консумативи ООД за обща политика при управлението на Момина крепост АД чрез съвместно упражняване на права на глас.

5. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

През 2022 година не са сключени съществени договори от дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях

Дата: 30.03.2023

**ИЗП. ДИРЕКТОР:
ЕМАНУИЛ ЦВЕТКОВ**

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

НА „МОМИНА КРЕПОСТ” АД – В. ТЪРНОВО

СЪГЛАСНО ЧЛ. 100 н, АЛ. 8 ОТ ЗППЦК

1. Информация относно спазване по целесъобразност:

а) Кодекса за корпоративно управление одобрен от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, или

б) друг кодекс за корпоративно управление

в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква „а“ или буква „б“.

Доброто корпоративно управление е съвкупност от балансираните взаимоотношения между Управителните органи на Дружеството, неговите акционери и всички заинтересовани страни - служители, търговски партньори, кредитори на компанията, потенциални и бъдещи инвеститори и обществото като цяло.

Съветът на директорите на „Момина крепост” АД се придържа към Програмата за добро корпоративно управление, която е в съответствие с ефективното регулиране, международно признатите стандарти за добро корпоративно управление и Българския Национален кодекс за корпоративно управление.

Наред с принципите, носещи препоръчителен характер, „Момина крепост“ АД установява определен набор от изисквания за корпоративно управление, спазването на които е задължително за управителните органи на Дружеството, а именно:

1. Защита правата на акционерите;
2. Осигуряване на справедливо третиране на всички акционери, независимо от броя на акциите, притежавани от тях;
3. Признаване на правата на заинтересованите страни и насърчаване сътрудничеството между дружеството и заинтересованите страни;
4. Осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация по всички въпроси, свързани с дружеството, включително и финансовото състояние, резултатите, собствеността и управлението на дружеството;
5. Подпомагане на стратегическото управление на дружеството, контрола върху дейността на Съвета на директорите и отчетността му пред дружеството и акционерите.

Дружеството периодично разкрива информация за корпоративното управление в съответствие с принципа „спазвай и обяснявай”.

Отчет „спазвай или обяснявай” на Национален кодекс за корпоративно управление, съгласно чл.100 н, ал.8 от ЗППЦК

„Момина крепост“ АД прие и продължава да спазва създаденият през октомври 2007 г., с последващи изменения през 2012 г. и 2016 г., Национален кодекс за корпоративно управление. Кодексът се прилага на принципа „спазвай и обяснявай“, който означава че препоръките на кодекса се спазват и когато има отклонение от тях или неспазване, ръководството обяснява причините за това.

Действията на ръководството на „Момина крепост“ АД са в посока утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление, повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на Дружеството.

Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД спазва Програмата за добро корпоративно управление, която е съобразена с действащата нормативна уредба, международно признатите стандарти за добро корпоративно управление и Националния Кодекс за корпоративно управление.

Съветът на директорите утвърждава Политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и устройствените актове.

Глава първа

Корпоративно ръководство - Съвет на директорите

1. Функции и задължения

1.1. Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД управлява независимо и отговорно Дружеството в съответствие с установените визия, цели и стратегии на Дружеството и интересите на акционерите. Членовете на Съвета на директорите дават гаранция за своето управление в размер на тримесечното им брутно възнаграждение, определен от Общото събрание на акционерите.

1.2. Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД следи за резултатите от дейността на дружеството и при необходимост инициира промени в управлението на дейността.

1.3. Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД третира равнопоставено всички акционери, действа в техен интерес и с грижата на добър търговец.

1.4. По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност, управленска и професионална компетентност. Съветът на директорите спазва Етичен кодекс на служителите на Дружеството, приет с протокол на СД от 18.01.2017 г.

1.5. Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД осигурява и контролира интегрираното функциониране на системите за счетоводство и финансова отчетност.

1.6. Съветът на директорите отговаря за създаването и надеждното функциониране на финансово-информационната система на Дружеството.

1.7. Съветът на директорите дава насоките, одобрява и контролира изпълнението на: бизнес плана на Дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените актове на Дружеството.

1.8. Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД се отчита за своята дейност пред Общото събрание на акционерите, като изготвя годишен доклад за дейността си и го предоставя за приемане от ОСА.

2. Избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите:

2.1. Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД, съобразно закона и устройствените актове на Дружеството, като се спазват принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата на Съвета на директорите. Всички членове отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им.

2.2. При предложения за избор на нови членове на Съвета на директорите се спазват принципите за съответствие на компетентност на кандидатите с естеството на дейността на дружеството.

2.3. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Съвета на директорите, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Дружеството и основанията за освобождаване. Договорите за управление с член на Съвета на директорите, съответно с Изпълнителния директор са съобразени с Устава на Дружеството и с разработената от Съветът на директорите Политика за определяне на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите и утвърдена от Общото събрание на акционерите на 27.06.2013 год., изменена и допълнена с решение на ОСА 19.06.2014 г., изменена, допълнена и утвърдена с решение на ОСА 28.09.2020 г.

3. Структура и компетентност:

3.1. Броят на членовете и структурата на Съвета на директорите са определени в Устава на Дружеството. Дружеството се управлява и представлява от Съвет на директорите, който се състои от три физически лица, отговарящи на изискванията на чл. 234 от ТЗ и чл. 116а, ал. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

3.2. Съставът на изборния от Общото събрание Съвет на директорите е структуриран по начин, който гарантира професионализма и безпристрастността на решенията и действията на неговите членове във връзка с управлението на Дружеството.

3.3. Съветът на директорите осигурява надлежно разделение на задачите и задълженията между своите членове. Основната функция на директорите е да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на Дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. Основните функции на членовете на Съвета на директорите са залегнали в Устава на Дружеството.

3.4. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Съвета на директорите следват изискванията на закона, устройствените актове и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

3.5. Членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция. След избирането им новите членове на Съвета на директорите се запознават с основните правни и финансови въпроси, свързани с дейността на Дружеството. Дружеството стимулира повишаването на квалификацията на членовете на Съвета на директорите.

3.6. Членовете на Съвета на директорите разполагат с необходимото време за изпълнение на своите задачи и задължения. В Устава на Дружеството не е определен брой на дружествата, в които членовете на Съвета на директорите могат да заемат ръководни позиции, т. к. не може да се ограничава дейността на членовете на Съвета на директорите.

3.7. Изборът на членовете на Съвета на директорите на Дружеството става посредством прозрачна процедура, която осигурява освен всичко останало навременна и достатъчна информация относно личните и професионалните качества на кандидатите за членове. Броят на последователните мандати на членовете на Съвета на директорите осигурява ефективна работа на Дружеството и спазването на законовите изисквания. Съгласно Устава на Дружеството членовете на Съвета на директорите могат да бъдат преизбрани без ограничение.

4. Възнаграждение:

4.1. Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД изготви Политика за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, приета от Общото събрание на акционерите на 27.06.2013 год., изменена и допълнена с решение на ОСА 19.06.2014 г., изменена, допълнена и утвърдена на 28.09.2020 г. Политиката за възнагражденията е разработена в съответствие с Наредба № 48 от 20 март 2013 г. на Комисията за финансов надзор и със Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Размерът и структурата на възнагражденията се определят от Общото събрание на Дружеството.

4.2. В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление размерът и структурата на възнагражденията отчитат:

4.2.1. Задълженията и приноса на всеки един член на Съвета на директорите в дейността и резултатите на Дружеството. Членовете на Съвета на директорите получават постоянно възнаграждение под формата на определена от Общото събрание на акционерите сума, изплащана при условията и в сроковете на сключените между тях и Дружеството договори за управление.

4.2.2. Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД. Тези изисквания се прилагат чрез

Политиката за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, приета от Общото събрание на акционерите на 27.06.2013 год., изменена и допълнена с решение на ОСА 19.06.2014 г., изменена, допълнена и утвърдена на 28.09.2020 г.

4.2.3. Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Съвета на директорите и дългосрочните интереси на Дружеството. Възнагражденията на членовете на Съвета на директорите са формирани въз основа на резултатите от дейността на Дружеството и са в съответствие с бизнес стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Дружеството.

4.3. Изпълнителният член на Съвета на директорите получава постоянно възнаграждение под формата на определена от Общото събрание на акционерите сума, изплащана при условията и в сроковете на сключеният между него и Дружеството договор за управление. Съгласно Устава на Дружеството, при положителен финансов резултат /печалба/ и по решение на Общото събрание, Изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение в размер до един процент от нетната печалба на Дружеството.

4.3.1. Възнагражденията и тантиемите на членовете на Съвета на директорите и на Изпълнителния директор на Дружеството задължително се определят от Общото събрание на акционерите.

4.3.2. До сега на изпълнителния член на СД не са предоставяни акции или други финансови инструменти.

4.4. Членовете на Съвета на директорите получават постоянно възнаграждение под формата на определена от Общото събрание на акционерите сума, изплащана при условията и в сроковете на сключените между тях и Дружеството договори за управление.

4.5. При положителен финансов резултат и по решение на Общото събрание, Изпълнителният директор има право по собствена преценка и съобразно приноса да разпреди между членовете на висшия управленски екип на дружеството до два процента от нетната печалба.

4.6. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на Дружеството:

4.6.1. Информация за възнагражденията на членовете на СД се представя в годишния финансов отчет, в Доклада за прилагане на Политиката за възнагражденията на Съвета на директорите и се публикува на интернет страницата: www.mkrepost-bg.com.

5. Конфликт на интереси

5.1. Членовете на Съвета на директорите се стремят да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

5.2. Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси са регламентирани в Етичния кодекс на Дружеството, както и в Инструкциите и разясненията относно задължения и отговорности на вътрешните лица, притежаващи Вътрешна информация в „Момина крепост“ АД във връзка с изискванията на ЗПЗФИ.

5.3. Членовете на Съвета на директорите се стремят да разкриват незабавно конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между Дружеството и членове на Съвета на директорите или свързани с него лица.

5.4. Всеки конфликт на интереси в Дружеството се разкрива на Съвета на директорите.

5.5. Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато Дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

5.5.1. Член на Съвета на директорите или свързани (заинтересувани) с него лица имат финансов интерес.

5.5.2. Член на Съвета е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

6. Комитети

6.1. Работата на Съвета на директорите се подпомага от комитети, като Съветът на директорите определя необходимостта от тяхното създаване съобразно спецификата на Дружеството.

6.2. В съответствие с изискванията на действащото законодателство и въз основа на определените от него критерии, Съветът на директорите предлага на Общото събрание на акционерите на Дружеството да избере одитен комитет в състав, който отговаря на законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството.

6.3. Комитетите се създават въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане. Одитният комитет на „Момина крепост“ АД е в състав от трима души, с 3-годишен мандат определен от ОСА. Членовете на Одитния комитет отговарят на изискванията на чл. 107, ал. 3 и 4 от Закона за независимия финансов одит.

Глава втора

ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

7. Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД, подпомагано от комитета по одит, писмено мотивира пред Общото събрание предложението си за избор на одитор, като се ръководи от установените изисквания за професионализъм.

8. Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД осигурява спазването на приложимото право по отношение на независимия финансов одит.

9. Прилага се ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор. Одиторите се избират от ОСА за всяка финансова година.

10. Одитният комитет на „Момина крепост“ АД следи за цялостните взаимоотношения с външния одитор, включително естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от одитора на дружеството.

11. „Момина крепост“ АД има изградена система за вътрешен контрол, която включително идентифицира рисковете, съпътстващи дейността на Дружеството и подпомага тяхното ефективно управление. Тя гарантира и ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Глава трета

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

12. Защита правата на акционерите

Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД гарантира равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери и защитава техните права, както и улеснява упражняването им в границите, допустими от действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на устройствените актове на дружеството. Корпоративното ръководство осигурява информираност на всички акционери относно техните права.

13. Общо събрание на акционерите

13.1. Всички акционери са информирани за правилата, съгласно които се свикват и провеждат общите събрания на акционерите, включително процедурите за гласуване. Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД предоставя достатъчна и навременна информация относно датата и мястото на провеждане на Общото събрание, както и пълна информация относно въпросите, които ще се разглеждат и решават на събранието.

13.2. Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД, по време на Общото събрание, осигурява правото на всички акционери да изразяват мнението си, както и да задават въпроси.

Всички акционери имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си:

13.1.1. Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на Дружеството лично или чрез представители.

13.1.2. Корпоративното ръководство осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

13.1.3. Корпоративното ръководство организира и провежда редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на Дружеството, съгласно законоустановените процедури, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

13.1.4. Корпоративното ръководство организира процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или осъбява ненужно гласуването.

13.1.5. Корпоративното ръководство предприема действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите когато това е възможно и необходимо.

Гласуването чрез кореспонденция и електронни средства не е допустимо съгласно действащия устав на „Момина крепост“ АД.

13.3. Членове на корпоративното ръководство се стараят да присъстват на Общите събрания на акционерите на Дружеството.

13.4. Материали на Общото събрание на акционерите:

13.4.1. Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание са конкретни и ясни и не въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

13.4.2. Дружеството поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.

13.4.3. Корпоративното ръководство съдейства на акционерите, имащи право съгласно действащото законодателство, за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание.

13.5. Корпоративното ръководство гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

14. Еднакво третиране на акционери от един клас

14.1. Всички акционери от един клас са третирани еднакво.

14.2. Всички акции в рамките на един клас дават еднакви права на акционерите от същия клас.

14.3. Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД гарантира предоставянето на достатъчно информация на инвеститорите относно правата, които дават всички акции от всеки клас преди придобиването им.

15. Консултации между акционерите относно основни акционерни права

15.1. В границите, допустими от действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на устройствените актове на дружеството, корпоративното ръководство не препятства акционерите, включително институционалните такива, да се консултират помежду си по въпроси, които се отнасят до техните основни акционерни права, по начин, който не допуска извършване на злоупотреби.

16. Сделки на акционери с контролни права и сделки на злоупотреба.

16.1. Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД не допуска осъществяването на сделки с акционери с контролни права, които нарушават правата и/или законните интереси на останалите акционери, включително при условията на договаряне сам със себе си.

Глава четвърта РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

17. Корпоративното ръководство утвърждава политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и устройствените актове.

18. В съответствие с приетата политика за разкриване на информация корпоративното ръководство създава и поддържа система за разкриване на информация.

19. Системата за разкриване на информация гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията (акционери, заинтересовани лица, инвестиционна общност) и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

20. Корпоративното ръководство гарантира, че системата за разкриване на информация осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

21. Корпоративното ръководство своевременно оповестява структурата на капитала на дружеството и споразумения, които водят до упражняване на контрол съгласно неговите правила за разкриване на информация.

22. В границите на действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите устройствените актове на дружеството корпоративното ръководство гарантира, че правилата и процедурите, съгласно които се извършват придобиването на корпоративен контрол и извънредни сделки като сливания и продажба на съществени части от активите са ясно и своевременно оповестявани.

23. Корпоративното ръководство утвърждава и контролира спазването на вътрешни правила за изготвяне на годишните и междинните отчети и реда за разкриване на информация по начин, който гарантира спазването на т. 19.

24. Корпоративното ръководство е приело вътрешни правила, които осигуряват своевременното оповестяване на всяка съществена периодична и инцидентна информация относно дружеството, неговото управление, корпоративните му ръководства, оперативната му дейност, акционерната му структура.

25. Като част от системата за разкриване на информация, „Момина крепост“ АД поддържа интернет страница на Дружеството с утвърдено съдържание, обхват и периодичност на разкриваната информация. Интернет страницата на Дружеството е: www.mkrepost-bg.com

Разкриваната информация чрез интернет страницата на Дружеството включва:

- основна, идентифицираща Дружеството, търговска и корпоративна информация;
- актуална информация, относно акционерната структура;
- устройствените актове на Дружеството и приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на Дружеството;
- информация, относно структурата и състава на управителните и контролни органи на Дружеството, както и основна информация относно техните членове, включително и информация за комитети;
- финансови отчети за последните 10 години;
- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на Дружеството, както и допълнителни такива, постъпили по законов ред;
- информация за взетите решения от Общите събрания на акционерите поне за последните три години, вкл. информация за разпределените от Дружеството дивиденди за този период;

- информация за одиторите;
- информация за предстоящи събития;
- информация относно емитираните акции и други финансови инструменти;
- важна информация, свързана с дейността на Дружеството;
- информация за правата на акционерите в т.ч. достатъчно информация относно правото на акционерите да искат включването на въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на Общото събрание по реда на чл. 223а от Търговския закон;
- информация за контакти с Директора за връзки с инвеститорите на Дружеството;

25.1. Дружеството не поддържа пълна функционалност на англоезичната версия на корпоративната интернет страницата с аналогично съдържание като тази на български език.

26. Дружеството периодично разкрива информация за корпоративното управление. Разкриването на информация за корпоративното управление става в съответствие с принципа „спазвай и обяснявай”, като в случай на неспазване на някои от препоръките на Кодекса се представя обяснение за това. Настоящият отчет „Спазвай и обяснявай“ е неразделна част към Годишния финансов отчет на Дружеството.

27. Корпоративното ръководство осигурява оповестяването на всяка съществена периодична и инцидентна информация относно дружеството посредством канали, които предоставят равнопоставен и навременен достъп до съответната информация от потребителите.

Глава пета

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

28. Корпоративното управление осигурява ефективно взаимодействие със заинтересованите лица. Към тази категория се отнасят определени групи лица, на които Дружеството директно въздейства и които от своя страна могат да повлияят на дейността му, в т. ч. доставчици, клиенти, служители, кредитори, групи за обществен натиск и други. Дружеството идентифицира кои са заинтересованите лица с отношение към неговата дейност въз основа на тяхната степен и сфери на влияние, роля и отношение към устойчивото му развитие.

29. В своята политика спрямо заинтересованите лица корпоративното ръководство се съобразява със законовите изисквания и принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика.

30. Препоръчително е в съответствие с тази политика корпоративните ръководства да изработят и конкретни правила за отчитане интересите на заинтересованите лица.

Не са приети конкретни правила за отчитане интересите на заинтересованите лица.

31. Корпоративното ръководство поддържа ефективни връзки със заинтересованите лица.

32. Корпоративното ръководство гарантира правото на своевременен и редовен достъп до относима, достатъчна и надеждна информация относно дружеството, когато заинтересованите лица участват в процеса на корпоративно управление.

Разкриване на информация

Съветът на директорите утвърждава политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и устройствени актове. Системата за разкриване на информация гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията (акционери, заинтересовани лица, инвестиционна общност) и не позволява злоупотреби с вътрешна информация и манипулиране на пазара на финансови инструменти. „Момина крепост“ АД гарантира, че системата за разкриване на информация осигурява пълна,

навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

През 2022 година Корпоративното ръководство на „Момина крепост“ АД разкрива публично регулираната информация чрез предоставянето и на Комисията за финансов надзор и на обществеността. Регулираната информация се разкрива на обществеността по начин, който осигурява достигането и до възможно най-широк кръг лица едновременно, и по начин, който не ги дискриминира.

„Момина крепост“ АД използва информационната система X3 News въз основа на сключен договор със Сервиз Финансови Пазари ЕООД, която може да осигури ефективното разпространение на регулираната информация до обществеността във всички държави членки.

Съветът на директорите на „Момина крепост“ АД изготвя доклад за прилагане на политиката за възнагражданията на членовете на Съвета на директорите през 2022 година. Докладът разкрива начина, по който се прилага Политиката на възнагражданията. Размерът и структурата на възнагражданията се определят от Общото събрание на дружеството.

Общо събрание на акционерите

Процесите и процедурите за провеждане на Общи събрания на акционерите гарантират равнопоставено третиране на всички акционери.

Материалите, свързани с Общото събрание на акционерите са на разположение на акционерите от деня на обявяване на поканата за свикването му в Комисията по финансов надзор на дружеството: www.mkrepost-bg.com най-малко 30 дни преди датата на провеждане на Общото събрание и при поискване се предоставят безплатно на акционерите.

Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на дружеството лично или чрез пълномощник – правото да упълномощават лице, което да участва и гласува на Общото събрание от тяхно име, включително упълномощаване чрез електронни средства. Редът за участие на акционерите на Общото събрание е оповестен в поканата.

„Момина крепост“ АД представя протокола от Общото събрание в 3-дневен срок от провеждането на Комисията по финансов надзор, Българска фондова борса – София АД, на обществеността и на сайта на дружеството: www.mkrepost-bg.com.

През 2022 година „Момина крепост“ АД проведе едно годишно Общо събрание на акционерите.

Съветът на директорите счита, че са създадени предпоставки за достатъчна прозрачност във взаимоотношенията с инвеститорите, финансовите медии и анализатори на капиталовия пазар.

2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1 , буква „а“ или буква „б“ не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление – основания за това.

„Момина крепост“ АД спазва всички части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква „а“, освен Глава VI, която не се отнася до Дружеството.

3. Описание на основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане.

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност на „Момина крепост“ АД е в постоянен процес на наблюдение от страна на ръководството и на доразработване и усъвършенстване.

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност на „Момина крепост“ АД представлява комплекс от поведенчески и технически принципи, правила,

средства, процедури и контролни действия, които са специално разработени и приспособени към спецификата на дружеството, неговата дейност и отчетна система.

Тя е насочена към:

- осигуряване на текущо наблюдение и насочване на отчетните дейности спрямо техните цели и очакванията на различните и потребители и постигане на необходимата им ефективност и ефикасност;

- осигуряване на адекватно и своевременно адресиране на установени бизнес рискове, които имат влияние върху финансовата, управленска и оперативна отчетност;

Тя е разработена по начин, който да създава комфорт на ръководството, че:

- дружеството спазва приложимите законови изисквания в областта на счетоводството, отчетността и другите пряко свързани с тях области, и особено изискванията на Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансово отчитане;

- в дружеството се спазват инструкциите и насоките на висшето ръководство по отношение на отчетността и документацията;

- налице е изискваната ефективност и ефикасност на финансово-счетоводния процес, вкл. консолидационния пакет и документалната обоснованост;

- налице е висока степен на сигурност по опазването и поддържането на активите на дружеството, вкл. и превенция от измами и грешки;

- налице е осигуряване на достоверна, качествена и своевременна финансова и оперативна информация за вътрешни и външни потребители.

Основните компоненти на вътрешната контролна система относно финансовото отчитане и отчетност включва:

а) възприемане и спазване на етичните принципи и правила на поведение, които са приети с Етичния кодекс на поведение на служителите на „Момина крепост“ АД и по отношение на финансовото отчитане и отчетност и всички свързани с нея процеси, процедури и действия на целия персонал на дружеството;

б) разработване и определяне на оптимална структура от звена, ангажирани в процесите, свързани с финансовата отчетност, с ясно дефинирани отговорности и делегации, правомощия и задължения, вкл. чрез разработени писмени вътрешни документи;

в) разработване на политики за подбор, обучение и развитие на персонала, зает в процесите на счетоводството и финансовата отчетност;

г) разработване, внедряване и поддържане на контролни процедури и правила за всеки етап от процесите, свързани със счетоводството, финансовото отчитане и отчетност, с приоритетно постепенно въвеждане на формализирани писмени процедури;

д) разработване на процедури по идентифициране, наблюдение и управление на рисковете, свързани със счетоводството, финансовото отчитане и отчетност, вкл. разработването на адекватни мерки и действия за тяхното минимизиране;

е) разработване и поддържане на адекватна организация на информационната система, вкл. контроли за достъп, въвеждане, обработка и извличане на данни, промени в системата, разпределение на отговорностите на заетите в нея лица, както и съхранение и опазване на целостта и истинността на данните в системата.

3.1. Контролна среда

Етични правила и принципи, свързани с процесите на счетоводство, финансовото отчитане и отчетност

Ръководството на „Момина крепост“ АД е въвело и постоянно наблюдава спазването на етични ценности като почтеност, независимост и обективност като фундаменти на професионалното поведение на всички лица, заети в процесите, свързани със счетоводството и финансовото отчитане в дружеството. Те се явяват рамката, спрямо

която е изградена контролната среда, и които са повлияли върху ефективността на проектирането на модела, администрирането и текущото наблюдение на останалите компоненти на вътрешния контрол в областта на счетоводната дейност и финансовата отчетност. Почтеността и етичното поведение са продукт на установените общи етични и поведенчески стандарти на дружеството. Те са ясно комуникирани с целия финансово-счетоводен персонал.

Етичните принципи, които ръководят професионалното поведение, които следва да се спазват от всички лица, ангажирани пряко или косвено в счетоводната дейност и процесите по и свързани с финансовото отчитане са: обективност; безпристрастност; независимост; консервативност; прозрачност; методологическа обоснованост; последователност и използване на независими експерти. Тези принципи се прилагат на всички етапи на финансовото отчитане при: избор на счетоводна политика; счетоводно приключване; изготвянето и прилагането на приблизителни счетоводни оценки и изготвянето на публични финансови отчети, на други публични доклади и документи, съдържащи и финансова информация.

Управленски органи, отговорни за отделните компоненти на цялостния процес по счетоводство и финансово отчитане

Управленските органи, които носят определени отговорности и правомощия относно процеса на финансово отчитане и респ. на други свързани с него процеса са: Съвета на директорите, Одитният комитет и Главният счетоводител. Техните функции и отговорности могат да се обобщят по следния начин:

- Съветът на директорите приема и потвърждава: счетоводната политика и промените в нея за всеки отчетен период, разработените счетоводни приблизителни оценки към датата на всеки отчетен период, вкл. прилаганата методология; финансовите отчети и доклади, и други публични документи, съдържащи финансова информация; функциите, организацията и отговорностите на всички структурни звена и техните ръководители, заети в процесите по и свързани с финансовото отчитане; разработването, внедряването и текущото наблюдение функционирането на отделните компоненти на вътрешната контролна система;

- Одитният комитет независимо наблюдава реализацията на процесите по финансово отчитане, прилаганите счетоводни политики и ефективността на вътрешната контролна система на дружеството, вкл. управлението на риска, както и изпълнението и резултатите от външния и вътрешен одит;

- Главният счетоводител организира и ръководи счетоводно-отчетната дейност на дружеството – контролира и методологически направлява текущото счетоводство, ръководи изготвянето на финансови и управленски отчети; отговаря за разработването и внедряването на счетоводно-отчетните методики и техники; отговаря за процеса по счетоводно приключване и изготвянето на всички счетоводни приблизителни оценки, предлага и разработва счетоводни политики и промени в тях, следи за текущи промени в МСФО. Той е прекият контакт с използваните вътрешни и външни експерти за целите на финансовата отчетност;

Политика и практика, свързани с човешките ресурси във финансово-счетоводните отдели

В дружеството има установени политики и правила, свързани с управлението на човешките ресурси, заети в процеса на финансово отчитане и другите процеси, свързани с него. Те включват наложени и прилагани политики и процедури при подбора и назначаването на такива кадри, насочени към образованието и професионалния опит и компютърната грамотност от кандидатите. При подбора водещи са изискванията, заложи в длъжностните характеристики на отделните позиции.

Към политиките за управление на персонала са включени и такива, свързани с постоянното допълнително професионално обучение, осъвременяване и разширяване на

знанията и уменията на заетите специалисти. Задължително се провеждат обучения при промяна на нормативни актове, МСФО, данъчни закони и други, касаещи пряко тяхната работа. Целта на тази политика е да се постигне увеличаване на тяхната експертиза и усъвършенства на уменията им за повишаване на ефективността при изпълнение на служебните им задължения.

3.2. Процеси на предприятието за оценка на риска, свързан с финансовото отчитане

Съветът на директорите, Одитният комитет и Главният счетоводител имат ключова роля в процеса за постоянно идентифициране, наблюдение и контрол на бизнес рискове, вкл. за установяване и контрол на ефектите от тези от тях, които оказват и пряко влияние върху отделни процеси и обекти от счетоводството, финансовото отчитане и отчетността на дружеството. Те заедно осигуряват цялостния мониторинг върху процеса по управление на рисковете.

Рисковите фактори, имащи отношение към надеждната финансова отчетност, включват външни и вътрешни събития, сделки и обстоятелства, които могат да възникнат и да се отразят негативно върху способността на предприятието да създава, поддържа и обработва счетоводни и оперативни данни по начин, който да гарантира достоверна финансова отчетност, отчети и доклади. В Дружеството са дефинирани като основни следните фактори:

а) като външни рискове се определят: промяна в бизнес средата и пазарната среда на дружеството и неговите основни продукти; дейността на конкурентите; промяна в законовата и регулаторна рамка; промени в ключови доставчици или клиенти; недобросъвестни или злонамерени действия от външни лица;

б) към вътрешните рискове се причисляват: промяна на технологичната база на дружеството, на начина и интензитета на използване на неговите активи и ресурси; нови продукти и дейности; нови счетоводни политики и МСФО; промени в персонала на отделите, отговорни за и/или с финансовата отчетност; промени в информационните системи; грешки в работата и/или недостатъчни знания или умения на персонала, приложение на множество приблизителни оценки – особено приложение на справедливи стойности и изчисляване на възстановими стойности на определени нетекущи активи, с участието на външни експерти.

Рисковите фактори, които имат повтарящ се характер и/или са свързани с приложение на счетоводни политики и приблизителни оценки, текущо се следят от Главният счетоводител на Дружеството, който предлага решения за управлението и правилното отразяване на техните ефекти във финансовите отчети. Новите рискови фактори се идентифицират, оценяват и разработват от ръководството. При необходимост, се използва и консултантска помощ от независими консултанти, вкл. и за приложението на нови МСФО. Общото наблюдение на процеса по управлението на рисковете, свързани с финансовото отчитане се осъществява от Одитния комитет на Дружеството.

3.3. Информационна система, включително свързаните с нея бизнес процеси, имащи отношение към финансовото отчитане и комуникация

Информационна система

Информационната система на „Момина крепост“ АД включва инфраструктура (физически и хардуерни компоненти), софтуер, хора, процедури и данни. Качеството на информация, генерирана от системата Work Flow отразява способността на ръководството да взема целесъобразни решения при управлението и контрол на дейностите при изготвяне на надеждни финансови отчети. Информационната система,

имаща отношение към целите на финансовото отчитане, включва система за финансово отчитане, обхваща методи и документация.

Освен основната информационна система, в дружеството се използват и следните системи:

- Ажур L – интегрирана система за управление на финанси, счетоводство, управление на склад, фактуриране, маркетинг, анализи;

- Поликонт – интегрирана система за управление на заплащането на труда и управление на човешките ресурси;

Информационната система, имаща отношение към целите и процеса на финансовото отчитане, обхваща методи и документация, които:

- идентифицират и отразяват всички валидни сделки и операции;

- описват своевременно сделките и операциите с достатъчно подробности, позволяващи подходящата им класификация за целите на финансовото отчитане;

- оценяват стойността на сделките и операциите по начин, който позволява отразяване на тяхната подходяща парична стойност във финансовия отчет;

- определят времевия период, през който са възникнали сделките и операциите, за да позволят записването им в подходящия счетоводен период;

Отдел „Счетоводство“ - изпълнение на счетоводната функция и ключова роля в процеса на финансовото отчитане

Счетоводният отдел на Дружеството е на пряко подчинение на Изпълнителния директор. Той се ръководи от главен счетоводител. В неговия състав са оперативни счетоводители. Съгласно неговата функционална характеристика той обхваща и реализира изцяло счетоводно-отчетната функция в Дружеството, вътрешния счетоводен контрол и изготвянето на финансови отчети. В неговите отговорности е коректното и последователно приложение на разработените счетоводни политики, разработването и приложението на вътрешен сметкоплан; отчетни методики, текущото водене на счетоводството; текущия счетоводен анализ и контрол на отчетните данни и документация; сводирането и класифицирането на отчетните данни за целите на финансовите отчети; изготвянето и/или обработката на входящите данни за приблизителните счетоводни оценки и спазването на нормативните изисквания в областта на счетоводството, данъците и други свързани с тях области.

Счетоводната политика на Дружеството подлежи ежегодно на одобрение от Съвета на директорите. Най-важните нейни аспекти, необходими за правилното разбиране на финансовите отчети, задължително се оповестяват.

Изборът на отчетната рамка е дефиниран на база изискванията на Закона за счетоводството. Дружеството прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Текущият контрол за правилното приложение на МСФО се извършва от Главния счетоводител и Одитния комитет. Допълнително потвърждение за коректността на приложението се получава от външните одитори.

Изготвянето на финансовите отчети на Дружеството за публично ползване е резултат на цялостен процес по счетоводно приключване на отчетен период. Този процес е формализиран чрез приети от ръководството документи с правила и инструкции. Те са свързани с извършването на определени действия и процедури, и респ. изготвянето на определени документи от лица от отдел „Счетоводство“ или от други длъжностни лица и тези действия и процедури са насочени към: извършване на инвентаризации; анализи на сметки; изпращане на потвърдителни писма; определяне на най-добри приблизителни оценки като амортизации, преоценки, обезценки и начисления, които да са базирани на разумно обосновани предположения, сводиране и класификация на счетоводните данни; проучвания и анализи на определени правни документи (договори, съдебни дела, становища на правни консултанти); проучвания и оценка на доклади на експерти

(оценители, актюери и длъжностни лица); изготвяне на справки и финансови пакети за консолидация; изготвяне, анализи и обсъждания на проекти на финансови отчети.

Процесът по счетоводно приключване се ръководи пряко от Главния счетоводител.

3.4. Контролни дейности

Контролните действия, които са предвидени в разработените и внедрени вътрешни контроли по процеси включват: прегледи на изпълнението и резултатите от дейността; обработка на информацията; физически контроли и разделение на задълженията и отговорностите.

Общите контроли, които имат отношение към финансовото отчитане, могат да бъдат категоризирани като процедури, свързани с текущи и периодични прегледи и анализи на финансовите показатели и входящите данни за тях, чрез които се представя във финансовите отчети изпълнението и резултатите от дейността на дружеството.

Контролите, заложили към информационните системи на дружеството обхващат както контролите на приложните програми, така и общите ИТ контроли, които представляват политика и процедури, които спомагат за гарантиране на непрекъснатото правилно функциониране на информационните системи. Типичните контроли върху приложните програми, които са заложили, са: проверка на математическата точност на записите, поддържане и преглед на сметки и оборотни ведомости, автоматизирани контроли, като проверки на входящите данни и проверки за последователността на номерацията и неавтоматично проследяване на докладите за изключения. Общите ИТ контроли включват: контроли върху промяната на програмите, контроли, които ограничават достъпа до програми или данни, контроли върху внедряването на нови издания пакетни софтуерни приложни програми и контроли върху системен софтуер, ограничавачи достъпа или текущото наблюдение върху ползването на системните помощни функции, които биха могли да променят финансови данни или записи, без да оставят следа за последващо проследяване.

Прилаганите физически контроли обхващат:

а) мерки за физическата сигурност на активите – обезопасени съоръжения и помещения, както и специални условия за достъп до активи и документи;

б) специална процедура за одобрение на достъп до компютърни програми и файлове с данни;

в) периодични инвентаризации – процедури по организацията и провеждането на инвентаризации чрез физическо преброяване/претегляне на наличностите/изпращане на подходящи писма за потвърждаване и сравняване със сумите, отразени в контролните описи и счетоводните документи/регистри. Въведени са и процедури по своевременното анализиране на резултатите от инвентаризациите, разработване на решения за счетоводното им отчитане и респ. одобрение от Изпълнителния директор.

В разработените и внедрени процедури по управление, организация и изпълнение на основните рутинни процеси (доставки и продажби), както и за процесите по изготвянето и приемането на комплексните приблизителни оценки (амортизация, обезценки, преоценки, актюерски изчисления и дългосрочни провизии) са предвидени и вътрешни контроли. Те са насочени към: оторизация на отделната операция и издаваните първични документи; преглед и проверка на издаваните документи и ангажираните в операцията активи; последващо преизчисляване и сравняване с други документи (договори, заявки, потвърждения, ценови листи и др.) и лица, както и разделянето на задълженията и отговорностите на участващите длъжностни лица на всяка стъпка от съответния процес, да се осигури взаимен контрол между тях, както и за намаляване на възможностите да се позволи на някое лице да бъде в позиция както да извърши, така и да прикрие грешки или измама в обичайния ход на изпълнение на задълженията си.

Дружеството е в процес на постоянно разширяване на формализираните контролни процедури и дейности.

3.5. Текущо наблюдение на контролите

Важна приоритетна цел на ръководството, в лицето на Изпълнителния директор и Главния счетоводител, е да се установи и поддържа непрекъснат и ефективен вътрешен контрол. Текущото наблюдение на контролите от страна на ръководството включва преценка дали те работят както това е предвидено и дали те биват модифицирани по подходящ начин, за да отразят промените в условията. Текущото наблюдение на контролите може да включва дейности, като например, преглед от ръководството дали своевременно се изготвят вътрешните управленски отчети и дали ключови данни в тях са в равнение с потвърждение от трети лица и неговите предвиждания, оценка от вътрешните одитори на спазването на политиките и процедурите по осъществяването на рутинните процеси (продажби и доставки) от страна на заетия в тях персонал, вкл. заложените вътрешни контроли, вкл. и при съпоставяне с договорите с контрагентите, както и надзор върху спазването на етичните норми или политиката за бизнес практика от страна на юриста към дружеството и директора за връзки с инвеститорите. Текущото наблюдение се извършва с цел гарантиране, че контролите продължават да действат ефективно във времето.

Счетоводният отдел също допринася за текущото наблюдение върху вътрешните контроли по процесите на предприятието чрез своите оценки за отделни контроли или групи контроли. Обикновено те периодично предоставят такава информация, в хода на изпълнение на своите задължения и функции, и свои преценки относно функционирането на определени вътрешни контроли, фокусирайки значително внимание върху оценката на ефективността им, комуникират със съответните лица информацията за установени силните и слабите страни на вътрешни контроли и отправят препоръки за тяхното подобряване.

Дейностите по текущо наблюдение включват ползването на информация от външни страни, която посочва проблеми или да очертава области, нуждаещи се от подобрене. Такива страни са клиентите, доставчиците и обслужващите банки. В допълнение, регулаторният орган в лицето на КФН, също може да комуникира с ръководството на предприятието въпроси, които засягат функционирането на вътрешния контрол, например, обмен на информация, пряко наблюдавана от комисията, свързана с изпълнението на дадени действия или сделки от дружеството или проверки от самата КФН. Също така при изпълнение на дейностите по текущо наблюдение ръководството винаги взема под внимание и комуникацията с външните одитори.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви „в”, „г”, „е”, „з” и „и” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане.

Информацията се съдържа в Приложение 3 към Наредба 2 на КФН от 9 ноември 2021 г. към ЗППЦК.

5. Състав и функциониране на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети.

5.1. Състав на членовете на Съвета на директорите:

Дружеството се управлява и представлява от Съвет на директорите, който се състои от три до седем лица. Този на „Момина крепост“ АД се състои от три физически лица, отговарящи на изискванията на чл. 234 от ТЗ и чл. 116а, ал. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Съставът на Съвета на директорите може да бъде променен от Общото събрание по всяко време.

Членовете на Съвета на директорите се запознават с правата и задълженията, свързани със заеманата от тях позиция.

5.2 Ред за работа на Съвета на директорите:

„Момина крепост” АД има разработени Правила за работа на Съвета на директорите, които съответстват и са продължение на принципите, залегнали в Програмата за добро корпоративно управление.

Съветът на директорите се събира на редовни заседания най-малко веднъж на три месеца;

5.3. Протоколи:

За решенията на Съвета на директорите се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието;

Протоколите представляват търговска тайна. Факти и обстоятелства от тях могат да бъдат публикувани, оповестявани или довеждани до знанието на трети лица единствено по решение на Съвета на директорите или когато нормативен акт изисква това.

5.4. Отговорност:

Членовете на Съвета на директорите задължително дават парична гаранция за своето управление в размер, определен от Общото събрание, но не по-малко от 3-месечното им брутно възнаграждение;

Членовете на Съвета на директорите отговарят солидарно за вредите, които са причинили на Дружеството;

Всеки от членовете на Съвета на директорите може да бъде освободен от отговорност, ако се установи, че няма вина за настъпилите вреди. Общото събрание може да освободи от отговорност член на Съвета на директорите на редовно годишно общо събрание при наличие на заверени от регистриран одитор годишен финансов отчет за предходната година и междинен счетоводен отчет за периода от началото на текущата година до датата на провеждане на общото събрание;

Съветът на директорите отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите.

5.5. Роля на Съвета на директорите за прилагане на принципите на добро корпоративно управление:

Съветът на директорите взема решения по всички въпроси, свързани с дейността на Дружеството, с изключение на тези, които съгласно действащото законодателство и Устава са от изключителната компетентност на Общото събрание; Възлага изпълнението на своите решения и осъществяването на функции по оперативното управление на Дружеството на един от своите членове – Изпълнителен директор.

При осъществяване на дейността си Съветът на директорите се съобразява с приетите принципи за корпоративно управление на дружеството.

Съветът на директорите полага най-добри усилия за осигуряване на лесен и своевременен достъп до публичната информация с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземането на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

5.6. Принципи:

- Членовете на Съвета на директорите са длъжни да осъществяват функциите си с грижата на добър търговец, да бъдат лоялни към Дружеството и да действат в най-добър интерес на неговите акционери;
- Да изпълняват задълженията си с присъщото на професионалиста умение, старание и отговорност и по начин, който обосновано считат, че е в интерес на всички акционери на Дружеството, като ползват само информация, за която обосновано считат, че е достоверна, пълна и навременна;
- Да предпочитат интереса на Дружеството и на инвеститорите във Дружеството пред своя собствен интерес и да не ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица за сметка на Дружеството и акционерите факти и обстоятелства, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения;
- Да избягват преки или косвени конфликти между своя интерес и интереса на Дружеството, а ако такива конфликти възникнат – да ги разкриват своевременно и пълно и да не участват, както и не оказват влияние върху останалите членове на съвета, при вземането на решения в тези случаи;
- Да не разпространяват информация за разискванията и решенията на заседанията на Съвета на директорите, както и друга непублична информация за Дружеството, включително и след като престанат да бъдат членове на Съвета на директорите, до публичното оповестяване на съответните обстоятелства от Дружеството;
- Да предоставят и оповестяват информация на акционери и инвеститори съгласно изискванията на нормативните и вътрешните актове на Дружеството;

Съветът на директорите е подпомаган от Одитен комитет, който съгласно Закона за независимия финансов одит и Международните счетоводни стандарти, изпълнява следните функции:

- Наблюдава процесите по финансово отчитане в предприятието;
- Наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол в предприятието;
- Наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете в предприятието;
- Наблюдава независимия финансов одит в предприятието;
- Извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор на предприятието в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители, включително наблюдава предоставянето на допълнителни услуги от регистрирания одитор на одитираното предприятие;

На Общо събрание на акционерите на „Момина крепост” АД, проведено на 22.05.2017 год. е избран Одитен комитет в състав от трима души: Цветелина Димитрова Станимирова, Михаела Александрова Толина и Савина Валентинова Михайлова с 3 годишен мандат. Членовете на Одитния комитет отговарят на изискванията на чл. 107, ал. 3 и 4 от Закона за независимия финансов одит.

На Общо събрание на акционерите на „Момина крепост” АД, проведено на 15.06.2021 год. е взето решение за продължаване мандата на Одитния комитет на Дружеството, в състав от трима души: Цветелина Димитрова Станимирова, Михаела Александрова Толина и Савина Валентинова Михайлова за нов срок от 3 /три/ години. Членовете на Одитния комитет отговарят на изискванията на чл. 107, ал. 3 и 4 от Закона за независимия финансов одит.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период; когато не се прилага такава политика, декларацията съдържа обяснение относно причините за това.

„Момина крепост“ АД полага всички усилия за осигуряването на равни възможности при назначаване и за спазване по форма и същество на целия диапазон от закони, отнасящи се до справедливи практики в работната среда и предотвратяване на дискриминация.

Дискриминацията и тормозът, независимо дали се базират на раса, пол, усещане за или изразяване на полова принадлежност, цвят на кожата, убеждения, вероизповедание, национален произход, националност, гражданство, възраст, инвалидност, генетична информация, семейно положение (включително съжителства без брак и граждански съюзи, дефинирани и признати от действащото законодателство), сексуална ориентация, култура, родословие, статут на ветеран, социално-икономическо положение или други защитени от закона лични характеристики, са неприемливи и напълно несъвместими с традиции на Дружеството, за предоставяне на почтено, професионално и достойно работно място. Репресивните мерки към лица, повдигащи оплаквания за дискриминация или тормоз, са също забранени.

Основните цели, които Дружеството си поставя, при прилагането политиките на многообразие са:

- Привличането, наемането и задържането на работа на хора с широк спектър от таланти. Разнообразните способности и таланти на ръководителите и служителите отварят нови възможности за новаторски и творчески решения, повишават креативността и иновативността. Това от своя страна, би довело и до по-ефективна адаптация към въздействието на глобализацията и технологичните промени. По-разнообразната работна сила може да увеличи ефективността на компанията да постига целите си. Тя може да повдигне духа на служителите, да даде достъп до нови сегменти от пазара и да увеличи производителността;
- Насърчаване на работна атмосфера, която приема етнокултурното многообразие и в която различията между хората се ценят и уважават;
- Решаване на един от най-важните проблеми за работодателя – този за недостига на работна ръка, както и проблемите, отнасящи се до наемането и задържането на работа на висококвалифицирани работници;
- Подобряване на репутацията и цялостното представяне на компанията пред външните заинтересовани страни и обществото;
- Създаване на възможности за групите в неравностойно положение и изграждане на единството на обществото;

„Момина крепост“ АД се стреми да постигне заложените цели, като утвърждава и прилага на практика значимите за дружеството видове многообразия. Възприемайки добри практики от други компании и институции, ръководството на дружеството иска да превърне управлението на многообразието във функционираща част на компанията. „Момина крепост“ АД полага усилия служители, потребители, клиенти и инвеститори да бъдат информирани относно значимостта на многообразието за тях и тяхната работа, като цели да изгради у тях доверие и желание за подкрепа.

На основание Наредба за трудоустрояване (ДВ, бр. 7/1987 г., изм. и доп. ДВ бр. 111 от 28.12.2001 г., изм., ДВ бр. 78 от 30.09.2005 г., изм. ДВ бр.17 от 28.02.2014 г.), Наредба № РД-07-1 от 02.02.2012 г. за определяне на работните места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност (ДВ, бр. 13/2012 г.) и съгласно чл. 38 от Закона за хората с увреждания (ДВ, бр. 105 от 18.12.2018 г.), всяка година се създава Комисия по трудоустрояване в „Момина крепост“ АД.

Комисията изготвя списък на подходящи места и длъжности за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност и с трайни увреждания в съответствие с процента, определен за отрасъла по реда на чл. 315 от КТ и на бременни работнички и работнички

кърмачки. Комисията разглежда конкретните случаи за трудоустрояване и посочва подходящи за целта места съгласно утвърдения списък.

Дата: 30.03.2023

гр. В. Търново

ИЗП. ДИРЕКТОР:
/Е. ЦВЕТКОВ/

ДОКЛАД
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА
НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ НА „МОМИНА КРЕПОСТ“ АД
за 2022 г.

Изготвен на основание чл. 12, ал. 1 от Наредба № 48 на Комисията за финансов надзор от 20.03.2013 г. и чл. 6.2 от Политиката за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД.

1. Информация относно процеса на вземане на решения при определяне на политиката за възнагражденията, включително, ако е приложимо, информация за мандата и състава на комитета по възнагражденията, имената на външните консултанти, чиито услуги са били използвани при определянето на политиката за възнагражденията.

Политиката за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД е разработена от Съвета на директорите на дружеството в съответствие с изискванията на Наредба № 48 на Комисията за финансов надзор от 20.03.2013 г. и Устава на дружеството. Приета и утвърдена от Общото събрание на акционерите на 27.06.2013 г., изменена и допълнена с решение на ОСА от 19.06.2014 г., изменена и допълнена с решение на ОСА от 28.09.2020 г.

През отчетния период дружеството няма създаден Комитет по възнагражденията. При разработване на Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите не са използвани услуги на външни консултанти.

2. Информация относно относителната тежест на променливото и постоянното възнаграждение на управителните и контролните органи.

Членовете на Съвета на директорите имат право на постоянно възнаграждение, чийто размер и срок, за който са дължими, се определя с решение на Общото събрание и се изплаща при условията и в сроковете на сключените между тях и дружеството договори за управление. Общото събрание на акционерите, проведено на 15.06.2022 г. реши размерът на постоянното месечно възнаграждение на Председателя на Съвета на директорите и на членовете на Съвета на директорите да бъде 1,500 лв. през 2023 г. ОСА реши размерът на месечното възнаграждение по договора за управление на Изпълнителния директор да бъде 3,400 лв. през 2023 г.

Съгласно Устава на дружеството, при положителен финансов резултат /печалба/ и по решение на Общото събрание, Изпълнителния директор има право да получи еднократно възнаграждение в размер на един процент от нетната печалба на дружеството.

При условията на чл. 34, буква Б от Устава на дружеството, Изпълнителния директор има право по собствена преценка и съобразно приноса да разпредели между членовете на висшия управленски екип на дружеството еднократно до два процента от нетната печалба на дружеството.

3. Информация относно критериите за постигнати резултати, въз основа на които се предоставят опции върху акции, акции на дружеството или друг вид променливо възнаграждение и обяснение как критериите по чл. 14, ал. 2 и 3 допринасят за дългосрочните интереси на дружеството.

Не се предвижда предоставяне на възнаграждение на членовете на Съвета на директорите под формата на акции на дружеството, опции върху акции или други права за придобиване на акции. Не се предвиждат и възнаграждения, основаващи се на промени в цената на акциите на дружеството. Дружеството не притежава собствени акции.

4. Пояснение на прилаганите методи за преценка дали са изпълнени критериите за постигнатите резултати.

Членовете на Съвета на директорите получават само постоянно възнаграждение, прието от Общото събрание на акционерите.

5. Пояснение относно зависимостта между възнаграждението и постигнатите резултати.

Възнагражденията на членовете на Съвета на директорите за 2022 г. са определени в принципите, залегнали в Политиката за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД.

6. Основните плащания и обосновка на годишната схема за изплащане на бонуси и / или на всички други непарични допълнителни възнаграждения.

Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите се изплаща ежемесечно по банкова сметка до края на месеца, следващ месеца, за който се дължи.

Освен получените постоянни възнаграждения, дружеството не прилага схема за изплащане на бонуси или на други непарични допълнителни възнаграждения на членовете на Съвета на директорите.

7. Описание на основните характеристики на схемата за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и информацията относно платените и/или дължимите вноски от дружеството в полза на директора за съответната финансова година, когато е приложимо.

Няма информация за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

8. Информация за периодите на отлагане на изплащането на променливите възнаграждения.

Дружеството не изплаща променливи възнаграждения на членовете на Съвета на директорите, поради което не е приложима информация за периоди на отлагане на изплащането на такива възнаграждения.

9. Информация за политиката на обезщетенията при прекратяване на договорите.

Съгласно приетата политика за формиране възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, при предсрочно прекратяване на Договор за управление с член на Съвета на директорите, общият размер на обезщетенията, дължими във връзка с предсрочното прекратяване, както и плащанията, свързани със срока на предизвестие или предвидени в клаузата, забраняваща извършването на конкурентна дейност, не могат да надвишават сумата от изплатените годишни постоянни възнаграждения на лицето за две години. Обезщетения от посочения вид не се дължат, ако прекратяването на договора се дължи на незадоволителни резултати и/или на виновно поведение на член на Съвета на директорите.

10. Информация за периода, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акциите могат да бъдат упражнявани, при променливи възнаграждения, основани на акции.

Дружеството не предвижда предоставяне на членовете на Съвета на директорите на акции на дружеството или опции върху акции, поради което не е приложима информация за периода, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акции не могат да бъдат упражнявани.

11. Информация за политиката за запазване на определен брой акции до края на мандата на управителните и контролни органи след изтичане на периода по т. 10.

Дружеството не провежда политика за запазване на определен брой акции до края на мандата на членовете на Съвета на директорите след изтичане на определен период.

12. Информация относно договорите на управителните и контролни органи, включително срока на всеки договор, срока на предизвестие за прекратяване и детайли относно обезщетенията и/или други дължими плащания в случай на предсрочно прекратяване.

Срока на договорите на членовете на Съвета на директорите е 5 години.

При предсрочно прекратяване на Договор за управление с член на Съвета на директорите, общият размер на обезщетенията, дължими във връзка с предсрочното прекратяване, както и плащанията, свързани със срока на предизвестие или предвидени в клаузата, забраняваща извършването на конкурентна дейност, не могат да надвишават сумата от изплатените годишни постоянни възнаграждения на лицето за две години. Обезщетения от посочения вид не се дължат, ако прекратяването на договора се дължи на незадоволителни резултати и/или на виновно поведение на член на Съвета на директорите.

13. Пълния размер на възнаграждението и на другите материални стимули на членовете на управителните и контролни органи за съответната финансова година.

Пълният размер на възнаграждението на членовете на Съвета на директорите и на Изпълнителния директор за финансовата 2022 г. е 91,410.19 лева.

Пълният размер на възнаграждението на членовете на Одитния комитет за финансовата 2022 г. е 25,020 лева.

14. Информация за възнаграждението на всяко лице, което е било член на управителен или контролен орган в публичното дружество за определен период през съответната финансова година.

На основание чл. 34, буква А от Устава на дружеството, общото събрание определя размера на постоянното месечно възнаграждение на членовете на Съвета на директорите. На проведеното на 15.06.2021 г. ОСА се реши размерът на постоянното месечно възнаграждение на Председателя на Съвета на директорите да бъде 1,500 лева, а на членове на Съвета на директорите - 1200 лева. ОСА реши да се запази размерът на месечното възнаграждение по договора за управление и на Изпълнителния директор – 3,000 лв. На проведеното на 15.06.2022 г. ОСА се реши размерът на постоянното месечно възнаграждение на Председателя на Съвета на директорите и на членове на Съвета на директорите да бъде 1,500 лева през 2022 г. ОСА реши размерът на месечното възнаграждение по договора за управление на Изпълнителния директор да бъде 3,400 лв през 2022 г.

Възнагражденията, получени от членовете на Съвета на директорите на „Момина крепост“ АД през 2022 година са следните:

➤ Вълчин Стоянов Гаров – член и председател на СД -	18,000.00 лв
➤ Емануил Димитров Цветков – член на СД -	16,363.78 лв
➤ Борис Анчев Борисов – член на СД -	16,363.78 лв

15. Информация по отношение на акциите и/или опциите върху акции и/или други схеми за стимулиране въз основа на акции:

Не се прилага за „Момина крепост“ АД.

Програма за прилагане на политиката за възнагражденията за следващата финансова година.

През 2023 г. Дружеството ще спазва принципите при формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, заложили в Политиката за възнагражденията, приета от Общото събрание на акционерите на „Момина крепост“ АД.

Докладът представлява самостоятелен документ към Годишния финансов отчет на дружеството към 31.12.2022 г. и съдържа преглед на начина, по който политиката за възнагражденията е прилагана през годината и информация за прилагането и за следващата финансова година.

Дата: 30.03.2023

гр. В. Търново

ИЗП. ДИРЕКТОР:

/Е. ЦВЕТКОВ/

Приложение № 11

към чл. 32, ал. 1, т. 4, чл. 35, ал. 1, т. 5 и чл. 41, ал. 1, т. 4 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриване на информация (Обн. ДВ, бр. 90 от 2003 г., доп. ДВ бр. 82 от 2007 г., изм. ДВ бр. 63 от 2016 г.)

Информация относно публичното дружество

1. Структура на капитала на дружеството, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Към 31.12.2022 г. Дружеството е с капитал 1 691 184 лева, изцяло внесен, разделен на 1691184 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинал 1 лев.

Акциите на „Момина крепост” АД се търгуват на „Българска фондова борса” АД, Алтернативен пазар BaSE, Сегмент Акции, борсов код: MKR, ISIN код на емисията BG11MOVEAT12.

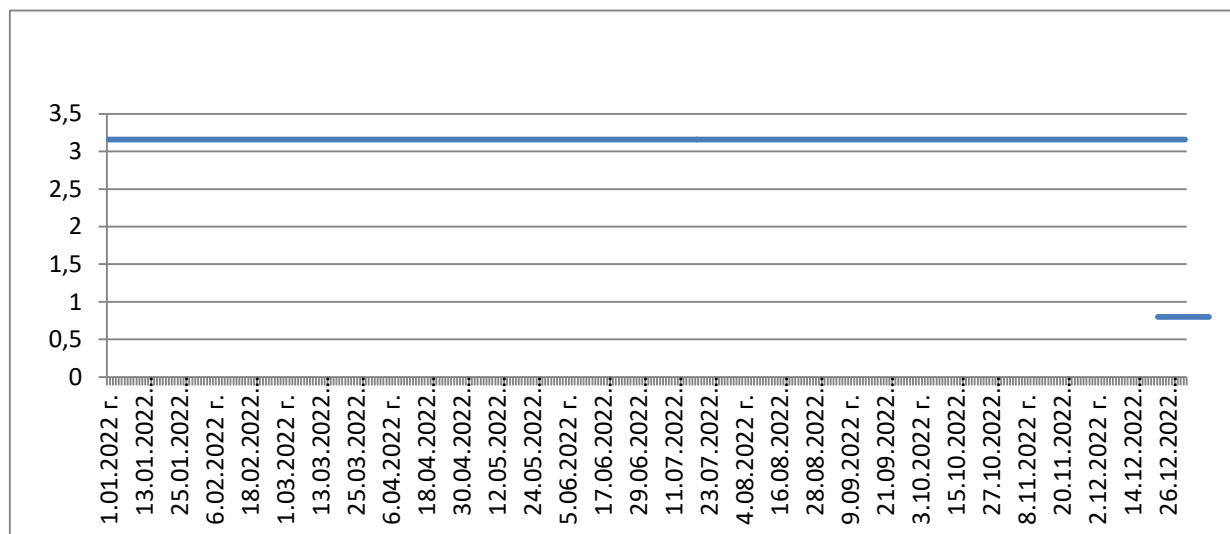
Съгласно книгата на акционерите, водена от „Централен депозитар“ АД, към 31.12.2022 г. дружеството има 598 акционера, от които 4 юридически лица, притежаващи 1 605 345 броя акции или 94,91 % от капитала на Дружеството. Физическите лица са 594 и притежават 85 839 броя акции или 5,08 % от капитала на Дружеството.

Акциите на Дружеството са само един клас – безналични, поименни с право на глас. Всяка една акция дава на притежателя си право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и право на ликвидационен дял, съразмерни с номиналната стойност на акцията.

Особени права и привилегии по акциите не са предвидени.

Капиталът на Дружеството може да бъде увеличен по решение на Общото събрание на акционерите взето с мнозинство съгласно законовите изисквания. При увеличаване на капитала всеки акционер има право да придобие акции от новата емисия, които съответстват на неговия дял в капитала преди увеличението.

Движението на цената на акциите за периода от 01.01.2022 ÷ 31.12.2022 г. е показано на графиката:

За периода от 01.01.2022 до 31.12.2022 година, минималната средно-претеглена цена, на която се търгуваха акциите беше 3,1600 лв., максималната средно-претеглена цена – 3,1600

лв. Търгуван обем на регулиран пазар: 145 лота. Оборот на регулиран пазар 458,20 лв. Брой сделки на регулирания пазар: 1 сделки.

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.

По действащия Устав не са предвидени ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от Дружеството или друг акционер.

Сделките с акции на Дружеството могат да се извършват на регулираните пазари на ценни книжа чрез инвестиционни посредници, както и по други начини, уредени със закон.

Прехвърлянето на акции, издавани от Дружеството има действие от момента на вписване на сделката в регистъра на „Централен депозитар“ АД, който издава документ, установяващ правата върху тези акции.

В неуредените в предходните алинеи случаи прехвърлянето на безналични поименни акции става съобразно изискванията на действащата нормативна уредба.

3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в Общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Съгласно Книгата на акционерите към 31.12.2022 г. няма акционери физически лица, притежаващи над 5% от акциите с право на глас.

Акционери – юридически лица, притежаващи над 5 % от капитала към 31.12.2022 год.

Акционери - юридически лица	Брой акции	% от капитала
„Медицински консумативи“ ООД, гр. София, ж.к. район Витоша, ул. „Донка Ушлинова“ № 2, ЕИК 205403224	971 609	57,45
„Софарма“ АД, гр. София, ул. „Илиенско шосе“ № 16, ЕИК 0831902088	633 598	37,46

От 01.01.2008 г. „Момина крепост“ АД е дъщерно дружество на „Софарма“ АД.

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма акционери със специални контролни права.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на дружеството са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

Няма специална система за контрол при упражняване правото на глас в случаите, когато служители на Дружеството са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях. Двама (2) служители на Дружеството са и негови акционери. Те притежават 756 броя акции или 0,04 % от капитала на Дружеството.

На основание чл. 115б, ал. 1 от ЗППЦК правото на глас в Общото събрание се упражнява от лицата, вписани като такива с право на глас в регистрите на „Централен депозитар“ АД 14 дни преди датата на Общото събрание. За определяне кръга на лицата с право на глас в Общото събрание, дружеството се снабдява от „Централен депозитар“ АД с акционерна книга, актуална към тази дата.

Правото на глас в Общото събрание на акционерите възниква с изплащането на емисионната стойност на акцията.

Акционерите вземат участие лично или чрез упълномощени от тях лица.

Упълномощаването е писмено и се извършва при спазване на установените от закона разпоредби. Регистрацията на акционерите и упълномощените представители се извършва в деня на събранието.

На заседанието на Общото събрание се изготвя списък на присъстващите акционери или техни представители и на броя на притежаваните или представлявани акции. Списъкът се заверява от председателя и секретаря на Общото събрание.

6. Ограничения върху правата на глас, като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

Няма такива ограничения.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Не са ни известни такива споразумения.

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на Дружеството и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Членове на Съвета на директорите могат да бъдат физически и юридически лица, отговарящи на изискванията на чл. 234 от ТЗ и чл. 116а, ал. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Когато член на Съвета на директорите е юридическо лице, то определя представител/и/ за изпълнение на задълженията му в Съвета. Юридическото лице е солидарно и неограничено отговорно заедно с останалите членове на Съвета за задълженията, произтичащи от действията на неговия представител.

Физическите лица, които представляват юридическите лица – членове на Съвета на директорите, трябва да отговарят на изискванията на чл. 234, ал.2 от ТЗ.

Не могат да бъдат членове на Съвета на директорите лица, които са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори.

Най-малко една трета от членовете на Съвета на директорите трябва да бъдат независими лица. Независимият член на съвета не може да бъде:

- служител в публичното дружество;
- акционер, който притежава пряко или чрез свързани лица най-малко 25 на сто от гласовете в Общото събрание или е свързано с дружеството лице;
- лице, което е в трайни търговски отношения с публичното дружество;
- член на управителен или контролен орган, прокурист или служител на търговско дружество или друго юридическо лице;
- свързано лице с друг член на управителен или контролен орган на публичното дружество.

Членовете на Съвета на директорите се избират за срок от пет години и могат да бъдат преизбирани без ограничение.

Назначаването и освобождаването на членове на Съвета на директорите се извършва от Общото събрание на акционерите в съответствие с разпоредбите на Търговския закон и Закона за публично предлагане на ценни книжа. За назначаване и освобождаване на членове на Съвета на директорите, решенията се вземат с явно гласуване и обикновено мнозинство от представените акции с право на глас.

Общото събрание на акционерите приема, изменя и допълва Устава на дружеството. За решението по извършване на изменения и допълнения в Устава, мнозинството трябва да бъде 2 / 3 от представените акции с право на глас. Последно Уставът на дружеството е изменен и допълнен с решение на Общото събрание на акционерите от 14.06.2019 г. Актуалният Устав е вписан в Търговския регистър под № 20190624103148.

9. Правомощията на управителните органи на дружеството, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на дружеството.

Органи на „Момина крепост” АД са:

- Общо събрание на акционерите;
- Съвет на директорите;

Съгласно чл. 23 от Устава, Общото събрание:

- Изменя и допълва устава;
- Увеличава и намалява капитала;
- Преобразува и прекратява Дружеството;
- Определя броя, избира и освобождава членовете на Съвета на директорите и определя възнаграждението им;
- Назначава и освобождава регистрираните одитори на Дружеството;
- Одобрява годишния финансов отчет, след заверка от назначените регистрирани одитори;
- Решава издаването на облигации;
- Назначава ликвидаторите при прекратяване на Дружеството, освен в случаите на несъстоятелност;
- Освобождава от отговорност членовете на Съвета на директорите;
- Взема решение за начина и срокът за разпределение на печалбата;
- Овластява Съвета на директорите за сключване на сделки по приложното поле на чл. 114, ал. 1 от Закона за публично предлагане на ценни книжа;
- Решава и други въпроси, предоставени в негова компетентност от закона и настоящия устав;

Правомощията на Съвета на директорите са регламентирани в Устава на дружеството. Определени са решенията, които могат да се вземат с единодушието на всички членове на Съвета на директорите, за да бъдат валидни.

Съгласно чл. 35, ал. 1, т. 15, от Устава, Съветът на директорите може да вземе решения по всички въпроси, за които този Устав или закона не са предвидили, че са от изключителната компетентност на Общото събрание.

Съгласно чл. 19 от Устава, акционерно дружество „Момина крепост“ АД може да изкупува обратно акции при условията и по реда, предвидени в чл. 187 б от Търговския закон.

Дружеството не е взимало решения за обратно изкупуване на акции.

10. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството, при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Не са известни такива договори.

11. Споразумения между дружеството и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Няма споразумения между дружеството и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Дата: 30.03.2023

гр. В. Търново

ИЗП. ДИРЕКТОР:
/Е. ЦВЕТКОВ/

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100 н, ал. 4, т. 4 от ЗППЦК
от Емануил Димитров Цветков – Изпълнителен директор
на „Момина крепост“ АД

С настоящата декларация удостоверявам, че доколкото ми е известно:

1. Финансовият отчет за 2022 г. на „Момина крепост“ АД, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента.
2. Докладът за дейността за 2022 г. съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на емитента, както и състоянието на емитента, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправен.

Изп. Директор:

/Емануил Димитров Цветков/

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100 н, ал. 4, т. 4 от ЗППЦК
от Илка Димитрова Дончева – Главен счетоводител
на „Момина крепост“ АД

С настоящата декларация удостоверявам, че доколкото ми е известно:

1. Финансовият отчет за 2022 г. на „Момина крепост“ АД, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента.
2. Докладът за дейността за 2022 г. съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на емитента, както и състоянието на емитента, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправен.

гр. В. Търново

Гл. счетоводител:

/Илка Димитрова Дончева/